

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

8 MAART 1995

ONTWERP VAN DECREET

**houdende goedkeuring van het raamverdrag van de Verenigde Naties
inzake klimaatverandering, en van de bijlagen 1 en 11,
ondertekend in New York op 9 mei 1992**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Algemene bespreking

Het Klimaatverdrag is een internationaal akkoord dat voor België ondertekend werd door de Minister van Sociale Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu op 4 juni 1992 tijdens de UNO-conferentie te Rio inzake milieu en ontwikkeling.

Het is een kaderverdrag dat algemene beginselen, toewijzingen en verbintenissen in hoofde van de verdragsluitende partijen bevat.

Men wil preventief optreden en men gaat ervan uit dat niet gewacht kan worden tot wetenschappelijk vaststaat welke de implicaties van het broeikas-effect zullen zijn, om maatregelen te nemen die de verstoring van de atmosfeer door broeikasgassen beperken.

Het Verdrag beoogt concentraties van broeikasgassen in de atmosfeer te stabiliseren op een niveau waarop nadelige gevolgen voor het klimaat worden beperkt.

Het impliceert dat de ontwikkelde landen stappen ondernemen om de uitstoot van koolstofdioxide en andere broeikasgassen te stabiliseren en erkennen dat de terugkeer tot een vorig emissieniveau (het jaar 1990) aan het eind van het huidige decennium een stap is in de richting van de verwezenlijking van de doelstellingen van het Verdrag.

Het Klimaatverdrag gaat niet verder dan de oprichting van een secretariaat (dat de vervolgconferenties moet voorbereiden) en een niet-bindend engagement van stabilisatie van de CO₂-uitstoot tegen het jaar 2000.

Het Verdrag roept verder op tot internationale samenwerking op technologisch vlak in alle betrokken sectoren van de economie, met name die van de energie, het vervoer, de nijverheid, de landbouw, de bosbouw en het afvalbeheer.

Het roept op preventieve maatregelen te nemen in door overstromingen (kustgebieden) en droogte bedreigde gebieden.

Het vraagt het wetenschappelijk onderzoek en de systematische waarneming op climatologisch vlak op te voeren, evenals de socio-economische gevolgen van klimaatverandering te bestuderen.

Beoordeling van het Verdrag

De gevoelige milieudiscussies over de concrete doelstellingen (die later in protocollen bij dit kaderverdrag dienen te worden vastgelegd) hebben aangetoond dat deze worden begrepen als een reeks afspraken over milieubeheer voor zover de economische ontwikkeling dat mogelijk maakt.

Die houding werd niet alleen door de Verenigde Staten aangenomen, maar ook door Centraal- en Oost-Europa en landen in snelle ontwikkeling zoals Maleisië en de ontwikkelingslanden van Centraal-Afrika.

Teneinde ontwikkelingslanden in staat te stellen de verplichtingen na te komen die het Verdrag hen oplegt, hebben de ontwikkelde landen besloten nieuwe en bijkomende financiële hulp, inclusief voor technologie-overdracht te voorzien. Het mechanisme in het Verdrag daarvoor aangeduid is de zgn. Global Environment Facility (GEF) van de Wereldbank.

De Europese Unie en haar lidstaten beschouwen het stabiliseren van de emissie op EU-niveau tegen 2000 als een eerste stap, maar willen verder gaan en, in een tweede fase, een vermindering van hun uitstoot realiseren.

De belangrijkste broeikasgassen van antropogene oorsprong zijn : koolstofdioxide (CO₂), methaan (CH₄), chloorfluorkoolwaterstoffen (CFK'S), stikstofdioxides (N₂O) en troposferische ozon (O₃).

Uit de gegevens van het Intergovernmental Panel on Climate Change blijkt dat CO₂, zonder enige twijfel, de belangrijkste verantwoordelijke is voor de toename van het broeikaseffect.

De jaarlijkse koolstofuitstoot onder de vorm van CO₂ afkomstig van fossiele brandstoffen, wordt op wereldvlak geraamd op 6 miljard ton koolstof voor 1990.

Volgens een studie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO 1991) bedroegen de CO₂-emissies, in 1990, 60% van het globale opwarmingspotentieel in België en was het gebruik van fossiele brandstoffen (steenkool, stookolie en aardgas) verantwoordelijk voor 95% van deze uitstoot. In ons land is de industrie de economische sector met het grootste aandeel in die emissies (28%) maar in het geheel van de landen van de Europese Unie, hebben de elektriciteitsproductie (31%) en het transport (26%) een groter aandeel in die emissies dan de industrie (20%).

De totale CO₂-uitstoot in België is sterk toegenomen tussen 1988 en 1990 (2,5% per jaar ongeveer), vooral ten gevolge van het steenkoolgebruik. Wat de transportsector betreft, stelt men een stijging van het oliegebruik vast, met 5,6% per jaar sinds 1985. Op basis van een extrapolatie, tot het jaar 2000, van de Europese vooruitzichten voor de voornaamste macro-economische indicatoren (voor België gerealiseerd door het Hermesmodel van het Planbureau), schat het Twintigste Vlaams Wetenschappelijk Economisch Congres de toename van de huidige transportvraag voor personen inderdaad op + 45% en voor goederen op + 41% ; met een niet veranderend beleid, zou aan die vroegtoename hoofdzakelijk voldaan worden door wegtransport. Die enkele cijfers geven een idee van het belang van de wijzigingsstrategie die voor de huidige tendensen in het werk moet gesteld worden om te voldoen aan die nationale en internationale doelstellingen met betrekking tot het verminderen van CO₂-emissies voor het jaar 2000.

Aangezien Vlaanderen niet beschikt over grote bosoppervlakten die, zoals oceanen, op natuurlijke wijze koolstofdioxide opslaan, is het voor het stabiliseren en reduceren van zijn uitstoot aangewezen op maatregelen in de energiesector, die, met name, de verbranding van fossiele brandstoffen aan banden leggen (energie-efficiënte en schone technologie).

Procedure

Het Verdrag is in werking getreden op 21 maart 1994, hetzij drie maanden nadat door vijftig partijen een bekrachtigingsoorkonde werd neergelegd.

De EU, die zich een stuwende rol toebedeelt in de follow-up, wenst dat de lidstaten zo snel mogelijk het Verdrag ratificeren en hun nationale plannen voor de tenuitvoerlegging ervan indienen. Vandaag hebben reeds tien van de twaalf lidstaten het Verdrag geratificeerd.

De EU en de lidstaten hebben bij de ondertekening van het Klimaatverdrag in Rio de Janeiro hun bereidheid te kennen gegeven om snel werk te maken van de tenuitvoerlegging en de aanvulling van het Verdrag, onder meer door een nieuw onderzoek van de verbintenissen van de ontwikkelingslanden en de opstelling van aanvullende protocollen betreffende specifieke vraagstukken, in het bijzonder de beperking van de CO₂-uitstoot.

De conferentie inzake Milieu en Ontwikkeling in Rio de Janeiro is, naast de conclusies waarover tijdens de gezamenlijke Raad van Ministers van Energie en Milieuzaken in oktober 1990 overeenstemming is bereikt, aanleiding geweest voor de onverwijldige goedkeuring van het door de Commissie voorgestelde pakket van maatregelen tot uitvoering van de unilaterale verbintenis van de Gemeenschap om de totale CO₂-uitstoot van de Unie tegen het jaar 2000 op het peil van 1990 te stabiliseren.

De EU heeft de communautaire doelstelling inzake stabilisatie van CO₂-emissies voor het jaar 2000 op het niveau van 1990 in een verklaring bij gelegenheid van de ondertekening van het Verdrag bevestigd.

Brussel, 22 februari 1995.

***De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid,
Energie en Externe Betrekkingen,***

L. VAN DEN BRANDE

***De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,***

N. DE BATSELIER

***De Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke
Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden,***

T. KELCHTERMANS

***De Vlaamse minister van Cultuur
en Brusselse Aangelegenheden,***

H. WECKX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

L. VAN DEN BOSSCHE

***De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel
en Staatshervorming,***

J. SAUWENS

***De Vlaamse minister van Tewerkstelling
en Sociale Aangelegenheden,***

L. PEETERS

***De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,
Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,***

W. DEMEESTER - DE MEYER

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van het raamverdrag van de Verenigde Naties
inzake klimaatverandering, en van de bijlage I en II,
ondertekend in New York op 9 mei 1992

DE VLAAMSE REGERING.

Op gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering,
Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister vice-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel

Het raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering met de erbij horende bijlagen I en II, dat op 9 mei 1992 in New York ondertekend werd, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel,

***De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Economie, KMO,
Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen,***

L. VAN DEN BRANDE

***De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,***

N. DE BATSELIER

***De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden,***

T. KELCHTERMANS

***De Vlaamse minister van Cultuur
en Brusselse Aangelegenheden,***

H. WECKX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

LUC VAN DEN BOSSCHE

***De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel
en Staatshervorming,***

J. SAUWENS

***De Vlaamse minister van Tewerkstelling
en Sociale Aangelegenheden,***

L. PEETERS

***De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,
Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,***

W. DEMEESTER - DE MEYER

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE.
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 31 januari 1995 door de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Leefmilieu en Huisvesting verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende goedkeuring van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering, en van de bijlagen 1 en 11, ondertekend in New York op 9 mei 1992", heeft op 2 februari 1995 het volgend advies gegeven :

volgens artikel 84, tweede lid, dat bij de wet van 15 oktober 1991 is ingevoegd in de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering als volgt :

"De eerste vergadering van de verdragsluitende partijen van het klimaatverdrag heeft plaats van 28 maart tot 7 april 1995. Het zou dan ook wenselijk zijn dat België op deze vergadering, waaraan het alleen kan deelnemen als waarnemer, de goedkeuring van het verdrag kan aankondigen".

*

*

*

Opschrift.

Men schrijve in het opschrift "ondertekend te New York" in plaats van "ondertekend in New York".

Enig artikel.

Men redigere dit artikel als volgt :

"Het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en de bijlagen 1 en 11, ondertekend te

New York op 9 mei 1992, zullen volkomen uitwerking hebben wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft".

Bijlage.

Luidens artikel 26 van het Verdrag zijn de Arabische, de Chinese, de Franse, de Engelse, de Russische en de Spaanse tekst ervan gelijkelijk authentiek.

Omdat de leden van de Vlaamse Raad hun goedkeuring moeten kunnen hechten aan een oorspronkelijke tekst, dient men erop toe te zien dat, benevens de Nederlandse vertaling van het Verdrag en de bijlagen, ook minstens één authentieke tekst ervan als bijlage bij het ontworpen decreet wordt gevoegd.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	D. VERBIEST,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
Mevrouw :	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. CLEMENT, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering,

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De minister vice-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel

Het raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en de bijlagen I en II, ondertekend in New York op 9 mei 1992, zullen volkomen uitwerking hebben wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft.

Brussel, 22 februari 1995.

***De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Economie, KMO,
Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen,***

L. VAN DEN BRANDE

***De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,***

N. DE BATSELIER

***De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden,***

T. KELCHTERMANS

***De Vlaamse minister van Cultuur
en Brusselse Aangelegenheden,***

H. WECKX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

L. VAN DEN BOSSCHE

***De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel
en Staatshervorming,***

J. SAUWENS

***De Vlaamse minister van Tewerkstelling
en Sociale Aangelegenheden,***

L. PEETERS

***De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,
Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,***

W. DEMEESTER - DE MEYER

BIJLAGE

CONVENTION-CADRE DES NATIONS UNIES SUR LES CHANGEMENTS CLIMATIQUES

Les Parties à la présente Convention,

Conscientes que les changements du climat de la planète et leurs effets néfastes sont un sujet de préoccupation pour l'humanité tout entière,

Préoccupées par le fait que l'activité humaine a augmenté sensiblement les concentrations de gaz à effet de serre dans l'atmosphère, que cette augmentation renforce l'effet de serre naturel et qu'il en résultera en moyenne un réchauffement supplémentaire de la surface terrestre et de l'atmosphère, ce dont risquent de souffrir les écosystèmes naturels et l'humanité,

Notant que la majeure partie des gaz à effet de serre émis dans le monde par le passé et à l'heure actuelle ont leur origine dans les pays développés, que les émissions par habitant dans les pays en développement sont encore relativement faibles et que la part des émissions totales imputable aux pays en développement ira en augmentant pour leur permettre de satisfaire leurs besoins sociaux et leurs besoins de développement,

Conscientes du rôle et de l'importance des puits et réservoirs de gaz à effet de serre dans les écosystèmes terrestres et marins.

Notant que la prévision des changements climatiques recèle un grand nombre d'incertitudes, notamment en ce qui concerne leur déroulement dans le temps, leur ampleur et leurs caractéristiques régionales,

Conscientes que le caractère planétaire des changements climatiques requiert de tous les pays qu'ils coopèrent le plus possible et participent à une action internationale, efficace et appropriée, selon leurs responsabilités communes mais différenciées, leurs capacités respectives et leur situation sociale et économique.

Rappelant les dispositions pertinentes de la Déclaration de la Conférence des Nations Unies sur l'environnement adoptée à Stockholm le 16 juin 1972,

Rappelant que, conformément à la Charte des Nations Unies et aux principes du droit international, les Etats ont le droit souverain d'exploiter leurs propres ressources selon leur propre politique d'environnement et de développement, et ont le devoir de faire en sorte que les activités exercées dans les limites de leur juridiction ou sous leur contrôle ne causent pas de dommage à l'environnement dans d'autres Etats ou dans des régions ne relevant d'aucune juridiction nationale,

Réaffirmant que le principe de la souveraineté des Etats doit présider à la coopération internationale destinée à faire face aux changements climatiques,

Considérant qu'il appartient aux Etats d'adopter une législation efficace en matière d'environnement, que les normes, objectifs de gestion et priorités écologiques doivent refléter les conditions d'environnement et de développement dans lesquelles ils s'inscrivent et que les normes appliquées par certains pays risquent d'être inappropriées et par trop coûteuses sur les plans économique et social pour d'autres pays, en particulier les pays en développement.

Rappelant les dispositions de la résolution 44/228 de l'Assemblée générale, en date du 22 décembre 1989, relative à la Conférence des Nations Unies sur l'environnement et le développement, et de ses résolutions 43/53 du 6 décembre 1988, 44/207 du 22 décembre 1989, 45/1212 du 21 décembre 1990 et 46/169 du 19 décembre 1991 sur la protection du climat mondial pour les générations présentes et futures,

Rappelant également les dispositions de la résolution 44/206 de l'Assemblée générale, en date du 22 décembre 1989, sur les effets néfastes éventuels d'une hausse du niveau des mers sur les îles et les zones côtières, en particulier les zones côtières de faible élévation, ainsi que les dispositions pertinentes de sa résolution 44/172 du 19 décembre 1989 sur l'application du Plan d'action pour lutter contre la désertification,

RAAMVERDRAG VAN DE VERENIGDE NATIES INZAKE KLIMAATVERANDERING

(Vertaling)

De Partijen bij dit Verdrag.

Beseffende dat veranderingen in het klimaat op aarde en de nadelige gevolgen daarvan een gemeenschappelijke zorg voor de mensheid vormen.

Bezorgd over het feit dat door menselijke activiteiten de concentraties van broeikasgassen in de atmosfeer aanzienlijk zijn toegenomen, dat deze toeneming het natuurlijke broeikas effect vergroot, en dat dit gemiddeld zal leiden tot een extra opwarming van het aardoppervlak en de atmosfeer, hetgeen schadelijke invloed kan hebben op natuurlijke ecosystemen en de mens,

Vaststellende dat het grootste deel van de emissies van broeikasgassen over de gehele wereld, zowel in het verleden als in het heden, afkomstig is uit ontwikkelde landen, dat in ontwikkelingslanden de emissies per hoofd van de bevolking nog betrekkelijk gering zijn en dat het deel van de totale emissies dat afkomstig is uit ontwikkelingslanden zal toenemen naarmate wordt voorzien in hun behoeften van sociale aard en op het gebied van de ontwikkeling,

Zich bewust van de rol en het belang van putten en reservoirs van broeikasgassen in ecosystemen op land en in zee,

Vaststellende dat er veel onzekerheden bestaan in voorspellingen van klimaatverandering, met name met betrekking tot het verloop, de omvang en de regionale patronen daarvan.

Beseffende dat de mondiale aard van klimaatverandering de breedst mogelijke samenwerking tussen alle landen vergt, alsmede hun deelneming in een doeltreffend en passend internationaal optreden, in overeenstemming met hun gezamenlijke, doch verschillende, verantwoordelijkheden en onderscheiden mogelijkheden en hun sociale en economische omstandigheden,

Herinnerende aan de desbetreffende bepalingen van de Verklaring van de Conferentie van de Verenigde Naties inzake het Leefmilieu, aangenomen te Stockholm op 16 juni 1972.

Voorts eraan herinnerende dat Staten, in overeenstemming met het Handvest van de Verenigde Naties en de beginselen van internationaal recht, het soevereine recht hebben hun eigen hulpbronnen te exploiteren overeenkomstig hun eigen milieu- en ontwikkelingsbeleid, alsook de verantwoordelijkheid erop toe te zien dat activiteiten die binnen hun rechtsmacht of onder hun toezicht vallen, geen schade aanrichten aan het milieu van andere Staten of van gebieden die onder geen enkele nationale rechtsmacht vallen.

Opnieuw bevestigende het beginsel van de soevereiniteit van Staten in de internationale samenwerking om klimaatsverandering tegen te gaan,

Erkennende dat Staten doeltreffende milieuwetgeving moeten aannemen, dat milieunormen en doelstellingen en prioriteiten voor milieubeheer een weerspiegeling moeten zijn van de milieu- en ontwikkelingscontext waarop zij van toepassing zijn, en dat normen die door sommige landen worden gehanteerd, ongepast kunnen zijn en te hoge economische en sociale kosten kunnen inhouden voor andere landen, in het bijzonder ontwikkelingslanden.

Herinnerende aan de bepalingen van resolutie 44/228 van de Algemene Vergadering van 22 december 1989 inzake de Conferentie van de Verenigde Naties inzake milieu en ontwikkeling, en resoluties 43/53 van 6 december 1988, 44/207 van 22 december 1989, 45/212 van 21 december 1990 en 46/169 van 19 december 1991 inzake de bescherming van het wereldklimaat ten behoeve van huidige en toekomstige generaties.

Tevens herinnerende aan de bepalingen van resolutie 44/206 van de Algemene Vergadering van 22 december 1989 inzake de mogelijke nadelige gevolgen van zeespiegelstijging voor eilanden en kustgebieden, met name laaggelegen kustgebieden, en de desbetreffende bepalingen van resolutie 44/172 van de Algemene Vergadering van 19 december 1989 inzake de uitvoering van het Actieplan ter bestrijding van de woestijnvorming,

Rappelant en outre la Convention de Vienne de 1985 pour la protection de la couche d'ozone et le Protocole de Montreal de 1987 relatif à des substances qui appauvrissent la couche d'ozone, ajusté et modifié le 29 juin 1990,

Prenant note de la Déclaration ministérielle de la deuxième Conférence mondiale sur le climat, adoptée le 7 novembre 1990,

Conscientes des utiles travaux d'analyse menés par nombre d'Etats sur les changements climatiques et des contributions importantes apportées par l'Organisation météorologique mondiale, le Programme des Nations Unies pour l'environnement et d'autres organes, organisations et organismes des Nations Unies, ainsi que par d'autres organismes internationaux et intergouvernementaux, à l'échange des résultats de la recherche scientifique et à la coordination de la recherche,

Conscientes que les mesures permettant de comprendre les changements climatiques et d'y faire face auront une efficacité pour l'environnement et une efficacité sociale et économique maximales si elles se fondent sur les considérations scientifiques, techniques et économiques appropriées et si elles sont constamment réévaluées à la lumière des nouveaux progrès réalisés dans ces domaines,

Sachant que diverses mesures prises pour faire face aux changements climatiques peuvent trouver en elles-mêmes leur justification économique et peuvent aussi contribuer à résoudre d'autres problèmes d'environnement.

Sachant également que les pays développés doivent agir immédiatement et avec souplesse sur la base de priorités clairement définies, ce qui constituera une première étape vers des stratégies d'ensemble aux niveaux mondial, national et éventuellement régional, ces stratégies de riposte devant tenir compte de tous les gaz à effet de serre et prendre dûment en considération la part de chacun d'eux dans le renforcement de l'effet de serre.

Sachant en outre que les pays de faible élévation et autres petits pays insulaires, les pays ayant des zones côtières de faible élévation, des zones arides ou semi-arides ou des zones sujettes aux inondations, à la sécheresse et à la désertification ainsi que les pays en développement ayant des écosystèmes montagneux fragiles sont particulièrement vulnérables aux effets néfastes des changements climatiques,

Conscientes des difficultés particulières que connaîtront les pays, notamment les pays en développement, dont l'économie est particulièrement tributaire de la production, de l'utilisation et de l'exportation de combustibles fossiles, du fait des mesures prises pour limiter les émissions de gaz à effet de serre,

Affirmant que les mesures prises pour parer aux changements climatiques doivent être étroitement coordonnées avec le développement social et économique afin d'éviter toute incidence néfaste sur ce dernier, compte pleinement tenu des besoins prioritaires légitimes des pays en développement, à savoir une croissance économique durable et l'éradication de la pauvreté,

Conscientes que tous les pays, et plus particulièrement les pays en développement, doivent pouvoir accéder aux ressources nécessaires à un développement social et économique durable et que, pour progresser vers cet objectif, les pays en développement devront accroître leur consommation d'énergie en ne perdant pas de vue qu'il est possible de parvenir à un meilleur rendement énergétique et de maîtriser les émissions de gaz à effet de serre d'une manière générale et notamment en appliquant des technologies nouvelles dans des conditions avantageuses du point de vue économique et du point de vue social,

Résolues à préserver le système climatique pour les générations présentes et futures,

Sont convenues de ce qui suit :

Voorts herinnerende aan het Verdrag van Wenen ter bescherming van de ozonlaag van 1985 en het Protocol van Montreal betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken van 1987, zoals aangepast en gewijzigd op 29 juni 1990,

Wijzende op de Verklaring van de Ministers van de Tweede Wereldklimaatconferentie aangenomen op 7 november 1990,

Zich bewust van het waardevolle analytische werk dat door veel Staten wordt verricht op het gebied van klimaatverandering en van de belangrijke bijdragen van de Wereld Meteorologische Organisatie, het Milieuprogramma van de Verenigde Naties en andere organen, organisaties en instellingen der Verenigde Naties, alsmede andere internationale en intergouvernementele organisaties, aan de uitwisseling van resultaten van wetenschappelijk onderzoek en de coördinatie van onderzoek,

Erkennende dat de stappen die nodig zijn om klimaatverandering te begrijpen en tegen te gaan, in ecologisch, sociaal en economisch opzicht het meest doeltreffend zijn indien zij zijn gebaseerd op relevante wetenschappelijke, technische en economische overwegingen en voortdurend worden geëvalueerd in het licht van nieuwe bevindingen op deze gebieden,

Erkennende dat verschillende maatregelen tegen klimaatverandering op zichzelf economisch verantwoord kunnen zijn en tevens kunnen bijdragen tot het oplossen van andere milieuproblemen.

Tevens erkennende de noodzaak dat de ontwikkelde landen onmiddellijk actie ondernemen, op flexibele wijze op basis van duidelijke prioriteiten, als eerste stap in de richting van een veelomvattend optreden op mondiaal, nationaal en, indien van toepassing, regionaal niveau, dat betrekking heeft op alle broeikasgassen, daarbij hun relatieve bijdrage aan de versterking van het broeikas effect in aanmerking nemend,

Voorts erkennende dat laaggelegen landen en andere kleine eilandstaten, landen met laaggelegen kustgebieden, aride en semi-aride gebieden of gebieden die vatbaar zijn voor overstroming, droogte of woestijnvorming, en ontwikkelingslanden met broze berg-ecosystemen, bijzonder kwetsbaar zijn voor de nadelige gevolgen van klimaatverandering.

Erkennende de bijzondere problemen van die landen, met name ontwikkelingslanden, waarvan de economieën bijzonder afhankelijk zijn van de winning, het gebruik en de uitvoer van fossiele brandstoffen, ten gevolge van de maatregelen genomen ter beperking van de emissies van broeikasgassen,

Bevestigende dat het optreden om klimaatverandering tegen te gaan ten nauwste dient te worden gecoördineerd met sociale en economische ontwikkeling, teneinde negatieve effecten daarop te vermijden, hierbij ten volle rekening houdend met de legitieme prioritaire behoeften van ontwikkelingslanden, namelijk duurzame economische groei en het uitroeien van armoede.

Erkennende dat alle landen, met name ontwikkelingslanden, toegang moeten hebben tot hulpbronnen die nodig zijn om duurzame sociale en economische ontwikkeling te verwezenlijken en dat — willen de ontwikkelingslanden vooruitgang kunnen boeken in die richting — hun energieverbruik zal moeten toenemen, met inachtneming van de mogelijkheden om zuiniger om te gaan met energie en om de emissies van broeikasgassen in het algemeen te beheersen, onder andere door middel van de toepassing van nieuwe technologieën op een wijze die ertoe leidt dat die toepassing in economisch en sociaal opzicht voordeel oplevert,

Vastbesloten het klimaatsysteem te beschermen ten behoeve van huidige en toekomstige generaties,

zijn het volgende overeengekomen :

Article premier

Définitions*

Aux fins de la présente Convention :

1. On entend par „effets néfastes des changements climatiques” les modifications de l’environnement physique ou des biotes dues à des changements climatiques et qui exercent des effets nocifs significatifs sur la composition, la résistance ou le productivité des écosystèmes naturels et aménagés, sur le fonctionnement des systèmes socio-économiques ou sur la santé et le bien-être de l’homme ;

2. On entend par „changements climatiques” des changements de climat qui sont attribués directement ou indirectement à une activité humaine altérant la composition de l’atmosphère mondiale et qui viennent s’ajouter à la variabilité naturelle du climat observée au cours de périodes comparables.

3. On entend par „système climatique” un ensemble englobant l’atmosphère, l’hydrosphère, la biosphère et la géosphère, ainsi que leurs interactions.

4. On entend par „émissions” la libération de gaz à effet de serre ou de précurseurs de tels gaz dans l’atmosphère au-dessus d’une zone et au cours d’une période données.

5. On entend par „gaz à effet de serre” les constituants gazeux de l’atmosphère, tant naturels qu’anthropiques, qui absorbent et réémettent le rayonnement infrarouge.

6. On entend par „organisation régionale d’intégration économique” une organisation constituée par des États souverains d’une région donnée qui a compétence dans des domaines régis par la présente Convention ou ses protocoles et a été dûment autorisé, selon ses procédures internes, à signer, à ratifier, à accepter ou à approuver lesdits instruments ou à y adhérer.

7. On entend par „réservoir” un ou plusieurs constituants du système climatique qui retiennent un gaz à effet de serre ou un précurseur de gaz à effet de serre.

8. On entend par „puits” tout processus, toute activité ou tout mécanisme, naturel ou artificiel, qui élimine de l’atmosphère un gaz à effet de serre, un aérosol ou un précurseur de gaz à effet de serre.

9. On entend par „source” tout processus ou activité qui libère dans l’atmosphère un gaz à effet de serre, un aérosol ou un précurseur de gaz à effet de serre.

Article 2

Objectif

L’objectif ultime de la présente Convention et de tous instruments juridiques connexes que la Conférence des Parties pourrait adopter est de stabiliser, conformément aux dispositions pertinentes de la Convention, les concentrations de gaz à effet de serre dans l’atmosphère à un niveau qui empêche toute perturbation anthropique dangereuse du système climatique. Il conviendrait d’atteindre ce niveau dans un délai suffisant pour que les écosystèmes puissent s’adapter naturellement aux changements climatiques, que la production alimentaire ne soit pas menacée et que le développement économique puisse se poursuivre d’une manière durable.

Article 3

Principes

Dans les mesures qu’elles prendront pour atteindre l’objectif de la Convention et en appliquer les dispositions, les Parties se laisseront guider, entre autres, par ce qui suit :

* Les titres des articles sont exclusivement donnés pour la commodité du lecteur.

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van dit Verdrag wordt verstaan onder :

1. „nadelige gevolgen van klimaatverandering” : veranderingen in de levende omgeving ten gevolge van klimaatverandering die aanzienlijke schadelijke effecten hebben op de samenstelling, het herstellingsvermogen of het voortplantingsvermogen van natuurlijke of beheerste ecosystemen of op de werking van sociaal-economische stelsels of op de gezondheid en het welzijn van de mens.

2. „klimaatverandering” : een verandering in het klimaat die direct of indirect wordt toegeschreven aan menselijke activiteit, die de samenstelling van de atmosfeer wijzigt en die naast natuurlijke klimaatwisselingen wordt waargenomen gedurende vergelijkbare perioden.

3. „klimaatstelsel” : de atmosfeer, de hydrosfeer, de biosfeer en de geosfeer te zamen, alsmede de onderlinge wisselwerkingen daarvan ;

4. „emissies” : het vrijkomen van broeikasgassen en/of voorlopers daarvan in de atmosfeer in een bepaald gebied en gedurende een bepaalde tijd.

5. „broeikasgassen” : gasvormige bestanddelen van de atmosfeer, zowel natuurlijk als antropogeen, die infrarode straling absorberen en weer uitstralen.

6. „regionale organisatie voor economische integratie” : een door soevereine Staten in een bepaalde regio opgerichte organisatie die bevoegdheden heeft ten aanzien van aangelegenheden die door dit Verdrag of de protocollen daarbij worden geregeld, en die gemachtigd is, in overeenstemming met haar interne procedures, de desbetreffende akten te ondertekenen, te bekrachtigen, te aanvaarden, goed te keuren of daartoe toe te treden.

„reservoir” : een onderdeel of onderdelen van het klimaatstelsel waarin een broeikasgas of een voorloper daarvan is opgeslagen.

8. „put” : een proces, activiteit of mechanisme waardoor een broeikasgas, een aerosol of een voorloper van een broeikasgas uit de atmosfeer wordt verwijderd.

9. „bron” : een proces of activiteit waarbij een broeikasgas, een aerosol of een voorloper van een broeikasgas vrijkomt in de atmosfeer.

Artikel 2

Doelstelling

Het uiteindelijke doel van dit Verdrag en alle daarmee verband houdende rechtskracht hebbende akten die de Conferentie van Partijen aanneemt, is het bewerkstelligen, in overeenstemming met de desbetreffende bepalingen van het Verdrag, van een stabilisering van de concentraties van broeikasgassen in de atmosfeer op een niveau waarop gevaarlijke antropogene verstoring van het klimaatstelsel wordt voorkomen. Dit niveau dient te worden bereikt binnen een tijdsbestek dat toereikend is om ecosystemen in staat te stellen zich op natuurlijke wijze aan te passen aan klimaatverandering, te verzekeren dat de voedselproductie niet in gevaar komt en de economische ontwikkeling op duurzame wijze te doen voortgaan.

Artikel 3

Beginselen

Bij de stappen ter verwezenlijking van de doelstelling van het Verdrag en ter uitvoering van de bepalingen daarvan, laten de Partijen zich, onder andere, leiden door het volgende :

¹⁾ De titels van de artikelen zijn slechts opgenomen voor het gemak van de lezer.

1. Il incombe aux Parties de préserver le système climatique dans l'intérêt des générations présentes et futures, sur la base de l'équité et en fonction de leurs responsabilités communes mais différenciées et de leurs capacités respectives. Il appartient, en conséquence, aux pays développés Parties d'être à l'avant-garde de la lutte contre les changements climatiques et leurs effets néfastes.

2. Il convient de tenir pleinement compte des besoins spécifiques et de la situation spéciale des pays en développement Parties, notamment de ceux qui sont particulièrement vulnérables aux effets néfastes des changements climatiques, ainsi que des Parties, notamment des pays en développement Parties, auxquelles la Convention imposerait une charge disproportionnée ou anormale.

3. Il incombe aux Parties de prendre des mesures de précaution pour prévoir, prévenir ou atténuer les causes des changements climatiques et en limiter les effets néfastes. Quand il y a risque de perturbations graves ou irréversibles, l'absence de certitude scientifique absolue ne doit pas servir de prétexte pour différer l'adoption de telles mesures, étant entendu que les politiques et mesures qu'appellent les changements climatiques requièrent un bon rapport coût-efficacité, de manière à garantir des avantages globaux au coût le plus bas possible. Pour atteindre ce but, il convient que ces politiques et mesures tiennent compte de la diversité des contextes socio-économiques, soient globales, s'étendent à toutes les sources et à tous les puits et réservoirs de gaz à effet de serre qu'il conviendra, comprennent des mesures d'adaptation et s'appliquent à tous les secteurs économiques. Les initiatives visant à faire face aux changements climatiques pourront faire l'objet d'une action concertée des Parties intéressées.

4. Les Parties ont le droit d'œuvrer pour un développement durable et doivent s'y employer. Il convient que les politiques et mesures destinées à protéger le système climatique contre les changements provoqués par l'homme soient adaptées à la situation propre de chaque Partie et intégrées dans les programmes nationaux de développement, le développement économique étant indispensable pour adopter des mesures destinées à faire face aux changements climatiques.

5. Il appartient aux Parties de travailler de concert à un système économique international qui soit porteur et ouvert et qui mène à une croissance économique et à un développement durables de toutes les Parties, en particulier des pays en développement Parties, pour leur permettre de mieux s'attaquer aux problèmes posés par les changements climatiques. Il convient d'éviter que les mesures prises pour lutter contre les changements climatiques, y compris les mesures unilatérales, constituent un moyen d'imposer des discriminations arbitraires ou injustifiables sur le plan du commerce international, ou des entraves déguisées à ce commerce.

Article 4

Engagements

1. Toutes les Parties, tenant compte de leurs responsabilités communes mais différenciées et de la spécificité de leurs priorités nationales et régionales de développement ; de leurs objectifs et de leur situation :

a) Etablissent, mettent à jour périodiquement, publient et mettent à la disposition de la Conférence des Parties, conformément à l'article 12, des inventaires nationaux des émissions anthropiques par leurs sources et de l'absorption par leurs puits de tous les gaz à effet de serre non réglementés par le Protocole de Montréal, en recourant à des méthodes comparables qui seront approuvés par la Conférence des Parties ;

b) Etablissent, mettent en œuvre, publient et mettent régulièrement à jour des programmes nationaux et, le cas échéant, régionaux contentant des mesures visant à atténuer les changements climatiques en tenant compte des émissions anthropiques par leurs sources et de l'absorption par leurs puits de tous les gaz à effet de serre non réglementés par le Protocole de Montréal, ainsi que des mesures visant à faciliter l'adaptation voulue aux changements climatiques ;

c) Encouragent et soutiennent par leur coopération la mise au point, l'application et la diffusion - notamment par voie de transfert - de technologies, pratiques et procédés qui permettent de maîtriser, de réduire ou de prévenir les émissions anthropiques des gaz à effet

1. De Partijen dienen het klimaatsysteem te beschermen ten behoeve van huidige en toekomstige generaties, op basis van billijkheid en in overeenstemming met hun gezamenlijke, doch verschillende, verantwoordelijkheden en onderscheiden mogelijkheden. Partijen die ontwikkelde landen zijn, dienen derhalve het voortouw te nemen bij de bestrijding van klimaatverandering en de nadelige gevolgen daarvan.

2. Er dient ten volle rekening te worden gehouden met de specifieke behoeften en bijzondere omstandigheden van Partijen die ontwikkelingslanden zijn, met name die welke bijzonder kwetsbaar zijn voor de nadelige gevolgen van klimaatverandering, en van Partijen, met name Partijen die ontwikkelingslanden zijn, die ingevolge het Verdrag een onevenredige of abnormale last zouden moeten dragen.

3. De Partijen dienen voorzorgsmaatregelen te nemen om te anticiperen op de oorzaken van klimaatsverandering, dan wel deze te voorkomen of in te perken, en de nadelige gevolgen daarvan te beperken. Wanneer ernstige of onherstelbare schade dreigt te ontstaan, mag gebrek aan volledige wetenschappelijke zekerheid niet als grond dienen voor uitstel van die maatregelen, daarbij in aanmerking nemend dat het beleid en de maatregelen ter zake van klimaatverandering een goede kosten/baten-verhouding dienen te hebben, opdat deze mondiaal voordeel opleveren tegen zo laag mogelijke kosten. Om dit te bewerkstelligen, dienen dit beleid en deze maatregelen rekening te houden met de verschillende sociaal-economische contexten, veelomvattend te zijn, betrekking te hebben op alle relevante bronnen, putten en reservoirs van broeikasgassen alsmede aanpassing daarvan, en alle economische sectoren te bestrijken. Inspanningen om klimaatverandering tegen te gaan, kunnen" door belanghebbende Partijen gezamenlijk worden ondernomen.

4. De Partijen zijn gerechtigd, en dienen, duurzame ontwikkeling te bevorderen. Het beleid en de maatregelen ter bescherming van het klimaatsysteem tegen door de mens teweeggebrachte verandering dienen geschikt te zijn voor de specifieke omstandigheden van elke Partij en dienen te worden geïntegreerd in nationale ontwikkelingsprogramma's, daarbij in aanmerking nemend dat economische ontwikkeling essentieel is voor het nemen van maatregelen om klimaatverandering tegen te gaan.

5. De Partijen dienen samen te werken ter bevordering van een ondersteunend en open internationaal economisch stelsel dat leidt tot een duurzame economische groei en ontwikkeling van alle Partijen, met name Partijen die ontwikkelingslanden zijn, hen aldus in staat stellend de aan klimaatverandering verbonden problemen beter tegen te gaan. Maatregelen ter bestrijding van klimaatverandering, waaronder eenzijdige maatregelen, mogen niet een middel van willekeurige of niet te verantwoorden discriminatie of een verkapte beperking van de internationale handel vormen.

Artikel 4

Verplichtingen

1. Alle Partijen, hun gezamenlijke, doch verschillende verantwoordelijkheden en hun specifieke nationale en regionale ontwikkelingsprioriteiten, doelstellingen en omstandigheden in aanmerking nemend,

a. stellen nationale inventarislijsten op van antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van alle broeikasgassen die niet worden beheerst krachtens het Protocol van Montreal, met gebruikmaking van vergelijkbare, door de Conferentie van Partijen overeen te komen methoden, en werken deze inventarislijsten periodiek bij, maken deze openbaar en stellen deze in overeenstemming met artikel 12 ter beschikking van de Conferentie van Partijen ;

b. stellen nationale en, indien van toepassing, regionale programma's op die maatregelen bevatten ter beperking van klimaatverandering, toegespitst op antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van alle broeikasgassen die niet worden beheerst krachtens het Protocol van Montreal, alsook maatregelen ter vergemakkelijking van een adequate aanpassing aan klimaatverandering, en voeren deze uit, maken deze openbaar en werken deze regelmatig bij ;

c. bevorderen, en werken samen bij, de ontwikkeling, toepassing en verspreiding, waaronder overdracht, van technologieën praktijken en processen waarmee antropogene emissies van broeikasgassen die niet worden beheerst krachtens het Protocol van Montreal, kunnen

de serre non réglementés par le Protocole de Montréal dans tous les secteurs pertinents, en particulier ceux de l'énergie, des transports, de l'industrie, de l'agriculture, des forêts et de la gestion des déchets :

d) Encouragent la gestion rationnelle et encouragent et soutiennent par leur coopération la conservation et, le cas échéant, le renforcement des puits et réservoirs de tous les gaz à effet de serre non réglementés par le Protocole de Montréal, notamment la biomasse, les forêts et les océans de même que les autres écosystèmes terrestres, côtiers et marins ;

e) Préparent, en coopération, l'adaptation à l'impact des changements climatiques et conçoivent et mettent au point des plans appropriés et intégrés pour la gestion des zones côtières, pour les ressources en eau et l'agriculture, et pour la protection et la remise en état des zones frappées par la sécheresse et la désertification, notamment en Afrique, et par les inondations ;

f) Tiennent compte, dans la mesure du possible, des considérations liées aux changements climatiques dans leurs politiques et actions sociales, économiques et écologiques et utilisent des méthodes appropriées, par exemple des études d'impact, formulées et définies sur le plan national, pour réduire au minimum les effets - préjudiciables à l'économie, à la santé publique et à la qualité de l'environnement - des projets ou mesures qu'elles entreprennent en vue d'atténuer les changements climatiques ou de s'y adapter ;

g) Encouragent et soutiennent par leur coopération les travaux de recherche scientifique, technologique, technique, socio-économique et autres, l'observation systématique et la constitution d'archives de données sur le système climatique permettant de mieux comprendre les causes, les effets, l'ampleur et l'échelonnement dans le temps des changements climatiques, ainsi que les conséquences économiques et sociales des diverses stratégies de riposte, et de réduire et dissiper les incertitudes qui subsistent à cet égard ;

h) Encouragent et soutiennent par leur coopération l'échange de données scientifiques, technologiques, techniques, socio-économiques et juridiques sur le système climatique et les changements climatiques ainsi que sur les conséquences économiques et sociales des diverses stratégies de riposte, ces données devant être échangées dans leur intégralité, librement et promptement ;

i) Encouragent et soutiennent par leur coopération l'éducation, la formation et la sensibilisation du public dans le domaine des changements climatiques et encouragent la participation la plus large à ce processus, notamment celle des organisations non gouvernementales ;

j) Communiquent à la Conférence des Parties des informations concernant l'application, conformément à l'article 12.

2. Les pays développés Parties et les autres Parties figurant à l'annexe 1 prennent les engagements spécifiques prévus ci-après :

a) Chacune de ces Parties adopte des politiques nationale 1/ et prend en conséquence les mesures voulues pour atténuer les changements climatiques en limitant ses émissions anthropiques de gaz à effet de serre et en protégeant et renforçant ses puits et réservoirs de gaz à effet de serre. Ces politiques et mesures démontreront que les pays développés prennent l'initiative de modifier les tendances à long terme des émissions anthropiques conformément à l'objectif de la Convention, reconnaissant que le retour, d'ici à la fin de la présente décennie, aux niveaux antérieurs d'émissions anthropiques de dioxyde de carbone et d'autres gaz à effet de serre non réglementés par le Protocole de Montréal contribuerait à une telle modification et, tenant compte des différences entre ces Parties quant à leur point de départ et à leur approche, à leur structure économique et à leur base de ressources, de la nécessité de maintenir une croissance économique forte et durable, des technologies disponibles et des autres circonstances propres à chaque cas, ainsi que de la nécessité pour chacune de ces Parties de contribuer de façon appropriée et équitable à l'action mondiale entreprise pour atteindre cet objectif. Ces Parties peuvent appliquer de telles politiques et mesures en association avec d'autres Parties et aider d'autres Parties à contribuer à l'objectif de la Convention, en particulier à celui du présent alinéa ;

1/ Ce terme s'entend aussi des politiques et mesures adaptées par les organisations d'intégration économique régionale.

worden beheerst, verminderd of voorkomen in alle relevante sectoren, waaronder de energie-, de vervoers-, de industrie-, de landbouw- en de bosbouwsector en het afvalbeheer :

d. bevorderen een duurzaam beheer en bevorderen, en werken samen bij, de instandhouding en uitbreiding, indien van toepassing, van putten en reservoirs van alle broeikasgassen die niet worden beheerst krachtens het Protocol van Montreal, waaronder biomassa, bossen en oceanen, alsmede andere ecosystemen op het land, langs de kust en de zee ;

e. werken samen bij de voorbereiding op aanpassing aan de effecten van klimaatverandering ; stellen passende en geïntegreerde plannen op voor beheer van kustgebieden, watervoorraden en landbouw, en voor de bescherming en het herstel van gebieden, met name in Afrika, die worden getroffen door droogte en woestijnvorming, alsmede overstroming, en werken deze plannen uit ;

f. houden, voor zover mogelijk, rekening met aspecten van klimaatverandering in hun desbetreffende beleid en optreden op sociaal en economisch gebied en ten aanzien van het milieu, en maken gebruik van passende methoden, bijvoorbeeld op nationale schaal opgestelde en vastgelegde milieu-effectrapportages, teneinde de nadelige gevolgen voor de economie, voor de volksgezondheid of voor de kwaliteit van het milieu, van door hen uitgevoerde projecten of maatregelen ter inperking van of aanpassing aan klimaatverandering, tot een minimum te beperken ;

g. bevorderen, en werken samen bij, wetenschappelijk, technologisch, technisch, sociaal-economisch en ander onderzoek, systematische waarneming en het opzetten van gegevensbestanden betreffende het klimaatstelsel, bedoeld om meer inzicht te verwerven en de resterende onzekerheden met betrekking tot de oorzaken, de gevolgen, de omvang en het verloop van klimaatverandering, alsmede de economische en sociale gevolgen van de verschillende bestrijdingsstrategieën, te verkleinen of weg te nemen ;

h. bevorderen, en werken samen bij, de volledige, open en onmiddellijke uitwisseling van relevante wetenschappelijke, technologische, technische, sociaal-economische en juridische informatie met betrekking tot het klimaatstelsel en klimaatverandering, en tot de economische en sociale gevolgen van de verschillende bestrijdingsstrategieën ;

i. bevorderen, en werken samen bij, de voorlichting, vorming en bewustmaking met betrekking tot klimaatverandering en stimuleren de breedst mogelijke deelneming aan dit proces, waaronder die van niet-gouvernementele organisaties ; en

j. delen aan de Conferentie van de Partijen in overeenstemming met artikel 12 informatie over de toepassing mede.

2. De Partijen die ontwikkelde landen zijn en de andere in Bijlage 1 opgenomen Partijen verplichten zich in het bijzonder tot het volgende :

a. Elk van deze Partij neemt nationaal 1) beleid aan en treft de bijbehorende maatregelen inzake inperking van klimaatverandering, door haar antropogene emissies van broeikasgassen te beperken en putten en reservoirs voor broeikasgassen te beschermen en uit te breiden. Uit dit beleid en deze maatregelen zal blijken dat ontwikkelde landen het voortouw nemen bij het ombuigen van de tendensen op het gebied van antropogene emissies op de lange termijn, overeenkomstig de doelstelling van het Verdrag, erkennend dat de terugkeer aan het einde van dit decennium naar vroegere niveaus van antropogene emissies van kooldioxide en andere broeikasgassen die niet worden beheerst krachtens het Protocol van Montreal, bijdraagt tot die ombuiging, en rekening houdend met de verschillen tussen hun uitgangspunten en benaderingen, economische structuren en rijkdommen, met de noodzaak sterke en duurzame economische groei te handhaven, met beschikbare technologieën en andere individuele omstandigheden, alsmede met de noodzaak dat billijke en passende bijdragen worden geleverd door elk van hen aan de op mondiale schaal ondernomen actie om dat doel te bereiken. Zij kunnen tezamen met andere Partijen uitvoering geven aan dit beleid en die maatregelen en kunnen andere Partijen helpen bij te dragen aan de verwezenlijking van de doelstelling van het Verdrag en in het bijzonder die van het in deze letter bepaalde ;

1) Met inbegrip van beleid en impactregelen aangenomen door regionale organisaties voor economische integratie

b) Afin de favoriser le progrès dans ce sens, chacune de ces Parties soumettra, conformément à l'article 12, dans les six mois suivant l'entrée en vigueur de la Convention à son égard, puis à intervalles périodiques, des informations détaillées sur ses politiques et mesures visées à l'alinéa a), de même que sur les projections qui en résultent quant aux émissions anthropiques par ses sources et à l'absorption par ses puits de gaz à effet de serre non réglementés par le Protocole de Montréal, pour la période visée à l'alinéa a), en vue de ramener individuellement ou conjointement à leurs niveaux de 1990 les émissions anthropiques de dioxyde de carbone et d'autres gaz à effet de serre non réglementés par le Protocole de Montréal. La Conférence des Parties passera ces informations en revue, à sa première session puis à intervalles périodiques, conformément à l'article 7 ;

c) Il conviendra que le calcul, aux fins de l'alinéa b), des quantités de gaz à effet de serre émises par les sources et absorbées par les puits s'effectue sur la base des meilleures connaissances scientifiques disponibles, notamment en ce qui concerne la capacité effective des puits et la contribution de chacun de ces gaz aux changements climatiques. La Conférence des Parties examinera et adoptera les méthodes à utiliser pour ce calcul à sa première session et les passera en revue à intervalles réguliers par la suite ;

d) La Conférence des Parties, à sa première session, examinera les alinéas a) et b) pour voir s'ils sont adéquats. Elle le fera à la lumière des données scientifiques et évaluations les plus sûres concernant les changements climatiques et leur impact, ainsi que des données techniques, sociales et économiques pertinentes. Sur la base de cet examen, la Conférence des Parties prendra les mesures voulues, qui pourront comporter l'adoption d'amendements aux engagements visés aux alinéas a) et b). À sa première session, elle prendra également des décisions au sujet des critères régissant une application conjointe, comme indiqué à l'alinéa a). Elle procédera à un deuxième examen des alinéas a) et b) au plus tard le 31 décembre 1998, puis à des intervalles réguliers dont elle décidera, jusqu'à ce que l'objectif de la Convention ait été atteint ;

e) Chacune de ces Parties :

i) Coordonne selon les besoins avec les autres Parties visées les instruments économiques et administratifs appropriés élaborés aux fins de l'objectif de la Convention ;

ii) Recense et examine périodiquement celles de ses politiques et pratiques qui encouragent des activités ajoutant aux émissions anthropiques de gaz à effet de serre non réglementés par le Protocole de Montréal ;

f) La Conférence des Parties passera en revue, le 31 décembre 1998 au plus tard, les informations disponibles afin de statuer sur les modifications qu'il y aurait lieu d'apporter aux listes figurant aux annexes 1 et 11, avec l'accord de la Partie intéressée ;

g) Toute Partie ne figurant pas à l'annexe 1 pourra, dans son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, ou à tout moment par la suite, notifier au Dépositaire son intention d'être liée par les dispositions des alinéas a) et b). Le dépositaire informera les autres signataires et Parties de toute notification en ce sens.

3. Les pays développés Parties et les autres Parties développées figurant à l'annexe 1 fourniront des ressources financières nouvelles et additionnelles pour couvrir la totalité des coûts convenus encourus par les pays en développement Parties du fait de l'exécution de leurs obligations découlant de l'article 12, paragraphe 1. Ils fournissent également les ressources financières nécessaires aux pays en développement Parties, notamment aux fins de transferts de technologie, pour couvrir la totalité des coûts supplémentaires convenus entraînés par l'application des mesures visées au paragraphe 1 du présent article et sur lesquels un pays en développement Partie se sera entendu avec l'entité ou les entités internationales visées à l'article 11, conformément audit article. L'exécution de ces engagements tient compte du fait que les apports de fonds doivent être adéquats et prévisibles, ainsi que de l'importance d'un partage approprié de la charge entre les pays développés Parties.

4. Les pays développés Parties et les autres Parties développées figurant à l'annexe 1 aident également les pays en développement Parties particulièrement vulnérables aux effets néfastes des change-

b. Teneinde vooruitgang in die richting te bevorderen, deelt elk van deze Partijen binnen zes maanden na de inwerkingtreding van het Verdrag ten aanzien van haar, en daarna periodiek, en in overeenstemming met artikel 12, gedetailleerde informatie mede over het beleid en de maatregelen bedoeld in letter a hierboven, alsmede over haar daaruit voortvloeiende prognoses inzake antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen die niet worden beheerst krachtens het Protocol van Montreal gedurende het in letter a genoemde tijdvak met het doel afzonderlijk of tezamen terug te keren naar hun niveaus van 1990 van deze antropogene emissies van kooldioxide en andere broeikasgassen die niet worden beheerst krachtens het Protocol van Montreal. Deze informatie zal worden besproken door de Conferentie van de Partijen op haar eerste zitting en daarna periodiek, in overeenstemming met artikel 7 ;

c. Bij berekeningen, voor de toepassing van letter b, van emissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen dient rekening te worden gehouden met de best beschikbare wetenschappelijke kennis, onder meer betreffende de effectieve capaciteit van de putten en de mate waarin bedoelde gassen bijdragen tot klimaatverandering. De Conferentie van de Partijen bestudeert en komt tot overeenstemming over methoden voor deze berekeningen op haar eerste zitting en toetst deze daarna regelmatig ;

d. De Conferentie van de Partijen toetst op haar eerste zitting de doelmatigheid van de letters a en b. Deze toetsing vindt plaats in het licht van de best beschikbare wetenschappelijke informatie over en inschatting van klimaatverandering en de effecten daarvan en aan de hand van ter zake dienende technische, sociale en economische gegevens. Op basis van deze toetsing neemt de Conferentie van de Partijen passende maatregelen, waaronder het aannemen van wijzigingen op de verplichtingen van de letters a en b. De Conferentie van de Partijen neemt op haar eerste zitting ook besluiten over criteria voor gezamenlijke uitvoering als bedoeld in letter a. Een tweede toetsing van de letters a en b vindt uiterlijk 31 december 1998 plaats. En daarna met regelmatige, door de Conferentie van de Partijen te bepalen, tussenpozen, totdat het doel van het Verdrag is bereikt ;

e. Elk van deze Partijen :

i. coördineert, indien van toepassing met de andere bedoelde Partijen, relevante economische en administratieve instrumenten die tot stand zijn gebracht om de doelstelling van het Verdrag te verwzenlijken ; en

ii. inventariseert en toetst periodiek haar eigen beleidslijnen en praktijken die activiteiten stimuleren die leiden tot een verhoging van de niveaus van antropogene emissies van broeikasgassen die niet worden beheerst krachtens het Protocol van Montreal ;

f. De Conferentie van de Partijen bespreekt uiterlijk 31 december 1998 de beschikbare informatie teneinde, met goedkeuring van de betrokken Partij, de nodige wijzigingen aan te brengen in de lijsten in de Bijlagen 1 en 11 ;

g. Een niet in Bijlage 1 opgenomen Partij kan in haar akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, of op enig tijdstip daarna, de depositaris ervan in kennis stellen dat zij voornemens is te worden gebonden door de letters a en b. De Depositaris deelt bedoelde kennisgeving mede aan de andere ondertekenaars en Partijen.

3. De Partijen die ontwikkelde landen zijn en de andere in Bijlage 11 opgenomen ontwikkelde Partijen stellen nieuwe en aanvullende financiële middelen ter beschikking ter dekking van de overeengekomen volledige door de Partijen die ontwikkelingslanden zijn te maken kosten ter nakoming van hun verplichtingen ingevolge artikel 12, eerste lid. Zij stellen tevens de financiële middelen ter beschikking, waaronder die ten behoeve van de overdracht van technologie, die de Partijen die ontwikkelingslanden zijn nodig hebben ter dekking van de volledige overeengekomen meerkosten van de uitvoering van de maatregelen die vallen onder het eerste lid van dit artikel en die zijn overeengekomen tussen een Partij die een ontwikkelingsland is en de in artikel 11 bedoelde instelling (en), zulks in overeenstemming met dat artikel. Bij de nakoming van deze verplichtingen dient rekening te worden gehouden met de noodzaak van adequaatheid en voorspelbaarheid van de geldstroom en het belang van passende lastenverdeling onder de Partijen die ontwikkelde landen zijn.

4. De Partijen die ontwikkelde landen zijn en de andere in Bijlage 11 opgenomen ontwikkelde Partijen verlenen de Partijen die ontwikkelingslanden zijn die bijzonder kwetsbaar zijn voor de nadelige

ments climatiques à faire face au coût de leur adaptation auxdits effets.

5. Les pays développés Parties et les autres Parties développées figurant à l'annexe II prennent toutes les mesures possibles en vue d'encourager, de faciliter et de financer, selon les besoins, le transfert ou l'accès de technologies et de savoir-faire écologiquement rationnels aux autres Parties, et plus particulièrement à celles d'entre elles, qui sont des pays en développement, afin de leur permettre d'appliquer les dispositions de la Convention. Dans ce processus, les pays développés Parties soutiennent le développement et le renforcement des capacités et technologies propres aux pays en développement Parties. Les autres Parties et organisations en mesure de le faire peuvent également aider à faciliter le transfert de ces technologies.

6. La Conférence des Parties accorde aux Parties figurant à l'annexe I qui sont en transition vers une économie de marché, pour les mettre mieux à même de faire face aux changements climatiques, une certaine latitude dans l'exécution de leurs engagements au titre du paragraphe 2, notamment en ce qui concerne le niveau historique, qui sera choisi comme référence, des émissions anthropiques de gaz à effet de serre non réglementés par le Protocole de Montréal.

7. La mesure dans laquelle les pays en développement Parties s'acquitteront effectivement de leurs engagements au titre de la Convention dépendra de l'exécution efficace pour les pays développés Parties de leurs propres engagements en ce qui concerne les ressources financières et le transfert de technologie et tiendra pleinement compte du fait que le développement économique et social et l'éradication de la pauvreté sont les priorités premières et essentielles des pays en développement Parties.

8. Aux fins de l'exécution des engagements énoncés dans le présent article, les Parties étudient les mesures — concernant notamment le financement, l'assurance et le transfert de technologie — qui doivent être prises dans le cadre de la Convention pour répondre aux besoins et préoccupations spécifiques des pays en développement Parties face aux effets néfastes des changements climatiques et à l'impact des mesures de riposte, notamment dans les pays suivants :

- a) Les petits pays insulaires ;
- b) Les pays ayant des zones côtières de faible élévation ;
- c) Les pays ayant des zones arides et semi-arides, des zones de forêts et des zones sujettes au dépérissement des forêts
- d) Les pays ayant des zones sujettes à des catastrophes naturelles ;
- e) Les pays ayant des zones sujettes à la sécheresse et à la désertification ;
- f) Les pays ayant des zones de forte pollution de l'atmosphère urbaine ;
- g) Les pays ayant des écosystèmes, notamment des écosystèmes montagneux, fragiles ;
- h) Les pays dont l'économie est fortement tributaire soit des revenus de la production, de la transformation et de l'exportation de combustibles fossiles et de produits apparentés à forte intensité énergétique, soit de la consommation desdits combustibles et produits ;
- i) Les pays sans littoral et les pays de transit.

La Conférence des Parties peut en outre prendre les mesures voulues, selon qu'il conviendra, touchant le présent paragraphe.

9. Les Parties tiennent pleinement compte, dans leur action concernant le financement et le transfert de technologie, des besoins particuliers et de la situation spéciale des pays les moins avancés.

10. Dans l'exécution des engagements découlant de la Convention, les Parties tiennent compte, conformément à l'article 10, de la situation de celles d'entre elles, notamment les pays en développement, dont l'économie est vulnérable aux effets néfastes des mesures de riposte aux changements climatiques. Tel est notamment le cas des

gevolgen van klimaatverandering bijstand in de dekking van de kosten van aanpassing aan deze nadelige gevolgen.

5. De Partijen die ontwikkelde landen zijn en de andere in Bijlage 11 opgenomen ontwikkelde Partijen ondernemen alle mogelijke stappen ter bevordering, vergemakkelijking en financiering, indien van toepassing, van de overdracht van, of de toegang tot, milieuvriendelijke technologieën en know-how ten gunste van andere Partijen, met name Partijen die ontwikkelingslanden zijn, om hen in staat te stellen uitvoering te geven aan de bepalingen van het Verdrag. Hierbij steunen de Partijen die ontwikkelde landen zijn de verbetering en uitbreiding van de eigen capaciteiten en technologieën van de ontwikkelingslanden. Andere daartoe in staat zijnde Partijen en organisaties kunnen ook helpen om de overdracht van zulke technologieën te vergemakkelijken.

6. Bij de nakoming van de verplichtingen ingevolge het tweede lid wordt door de Conferentie van de Partijen een zekere mate van flexibiliteit toegestaan ten aanzien van de in Bijlage I opgenomen Partijen die een overgang naar een markteconomie doormaken, ten einde die Partijen beter in staat te stellen klimaatveranderingen tegen te gaan, mede gelet op het historische niveau van antropogene emissies van broeikasgassen die niet worden beheerst krachtens het Protocol van Montreal, dat als uitgangspunt dient.

7. De mate waarin Partijen die ontwikkelingslanden zijn hun verplichtingen ingevolge het Verdrag daadwerkelijk zullen nakomen, hangt af van de daadwerkelijke nakoming door de Partijen die ontwikkelde landen zijn van hun verplichtingen ingevolge het Verdrag wat betreft de financiële middelen en de overdracht van technologie, in het besef dat economische en sociale ontwikkeling en uitroeiing van armoede de eerste en allerhoogste prioriteiten zijn van de Partijen die ontwikkelingslanden zijn.

8. Bij de nakoming van de in dit artikel verwoorde verplichtingen overwegen de Partijen grondig welke maatregelen vereist zijn uit hoofde van het Verdrag, waaronder maatregelen verband houdende met de financiering, verzekering en overdracht van technologie, om te voorzien in de specifieke behoeften en belangen van Partijen die ontwikkelingslanden zijn, ten gevolge van de nadelige gevolgen van klimaatverandering en/of de effecten van de toepassing van bestrijdingsmaatregelen, met name voor /

- a. kleine eilandstaten ;
- b. landen met laaggelegen kustgebieden ;
- c. landen met aride en semi-aride gebieden, bosgebieden en gebieden die vatbaar zijn voor aantasting van bossen ;
- d. landen met gebieden die vatbaar zijn voor natuurrampen ;
- e. landen met gebieden die vatbaar zijn voor droogte en woestijnvorming ;
- f. landen met ernstige stedelijke luchtvervuiling ;
- g. landen met gebieden met broze ecosystemen, waaronder berg-ecosystemen ;
- h. landen waarvan de economieën in hoge mate afhankelijk zijn van inkomsten uit de winning, verwerking en uitvoer en/of het gebruik van fossiele brandstoffen en aanverwante energieverstinkende producten ; en
- i. landen zonder zeekust en doorvoerlanden.

Voorts kan de Conferentie van de Partijen maatregelen nemen, indien van toepassing, met betrekking tot dit lid.

9. De Partijen houden ten volle rekening met de specifieke behoeften en bijzondere omstandigheden van de minst ontwikkelde landen bij hun maatregelen met betrekking tot de financiering en de overdracht van technologie.

10. De Partijen nemen in overeenstemming met artikel 10 bij de nakoming van de verplichtingen ingevolge het Verdrag de situatie van Partijen in aanmerking, met name van Partijen die ontwikkelingslanden zijn, met economieën die kwetsbaar zijn voor de nadelige gevolgen van de toepassing van maatregelen tegen klimaatverande-

Parties dont l'économie est fortement tributaire soit des revenus de la production, de la transformation et de l'exportation de combustibles fossiles et de produits apparentés à forte intensité énergétique, soit de la consommation desdits combustibles et produits, soit de l'utilisation de combustibles fossiles qu'il est très difficile à ces Parties de remplacer par des produits de substitution.

Article 5

Recherche et observation systématique

Lorsqu'elles s'acquittent de leurs engagements en vertu de l'article 4, paragraphe 1 g), Les Parties :

a) Soutiennent et, selon le cas, développent davantage les organisations ou les programmes et réseaux internationaux et intergouvernementaux dont le but est de définir, réaliser, évaluer et financer des travaux de recherche, de collecte de données et d'observation systématique, en tenant compte de la nécessité de limiter le plus possible les doubles emplois ;

b) Soutiennent les efforts menés aux niveaux international et intergouvernemental pour renforcer l'observation systématique et les capacités et moyens nationaux de recherche scientifique et technique, notamment dans les pays en développement, et pour encourager l'accès aux données provenant de zones ne relevant pas de la juridiction nationale et à leur analyse, ainsi que pour en promouvoir l'échange ;

c) Prennent en considération les préoccupations et les besoins particuliers des pays en développement et coopèrent pour améliorer leurs moyens et capacités endogènes de participation aux efforts visés aux alinéas a) et b).

Article 6

Education, formation et sensibilisation du public

Lorsqu'elles s'acquittent de leurs engagements en vertu de l'article 4, paragraphe 1 i), les Parties :

a) S'emploient à encourager et à faciliter aux niveaux national et, le cas échéant, sous-régional et régional, conformément à leurs lois et règlements et selon leurs capacités respectives :

i) L'élaboration et l'application de programmes d'éducation et de sensibilisation du public sur les changements climatiques et leurs effets ;

ii) L'accès public aux informations concernant les changements climatiques et leurs effets ;

iii) La participation publique à l'examen des changements climatiques et de leurs effets et à la mise au point de mesures appropriées pour y faire face ; et

iv) La formation de personnel scientifique, technique et de gestion ;

b) Soutiennent par leur coopération et encouragent au niveau international, en recourant s'il y a lieu aux organismes existants :

i) La mise au point et l'échange de matériel éducatif et de matériel destiné à sensibiliser le public aux changements climatiques et à leurs effets ; et

ii) La mise au point et l'exécution de programmes d'éducation et de formation, y compris par le renforcement des organismes nationaux et par l'échange ou le détachement de personnel chargé de former des experts en la matière, notamment pour les pays en développement.

Article 7

Conférence des Parties

1.11 est créé une Conférence des Parties.

2. En tant qu'organe suprême de la présente Convention, la

ring. Dit geldt met name voor Partijen met economieën die in hoge mate afhankelijk zijn van inkomsten uit de winning, werking en uitvoer en/of het verbruik van fossiele brandstoffen en aanverwante energieverslindende produkten en/of het gebruik van fossiele brandstoffen ten aanzien waarvan die Partijen ernstige moeilijkheden hebben om op alternatieven over te schakelen.

Artikel 5

Onderzoek en systematische waarneming

Bij de nakoming van hun verplichtingen ingevolge artikel 4, eerste lid, letter g, dienen de Partijen :

a. internationale en intergouvernementale programma's en netwerken organisaties gericht op het omschrijven, verrichten, beoordelen en financieren van onderzoek, gegevensvergaring en systematische waarneming, te steunen, en, indien van toepassing, verder te ontwikkelen, rekening houdend met de noodzaak dubbel werk tot een minimum te beperken ;

b. internationale en intergouvernementale inspanningen te steunen ter uitbreiding van systematische waarneming en capaciteiten en mogelijkheden voor nationaal wetenschappelijk en technisch onderzoek, met name in ontwikkelingslanden, en ter bevordering van de toegang tot en de uitwisseling van gegevens en analyses daarvan. verkregen uit gebieden buiten de nationale rechtsmacht ; en

c. rekening te houden met de bijzondere belangen en behoeften van ontwikkelingslanden en samen te werken bij de verbetering van de eigen capaciteiten en mogelijkheden van die landen om deel te nemen aan de in de letters a en b bedoelde inspanningen.

Artikel 6

Voorlichting, vorming en bewustmaking

Bij nakoming van hun verplichtingen ingevolge artikel 4, eerste lid, letter i, dienen de Partijen :

a. op nationaal en, indien van toepassing, op subregionaal en regionaal niveau en in overeenstemming met nationale wetten en voorschriften, en voor zover zulks binnen hun vermogen ligt, te bevorderen en te vergemakkelijken ;

i. de ontwikkeling en uitvoering van voorlichtings- en bewustmakingsprogramma's inzake klimaatverandering en de gevolgen daarvan ;

ii. de toegang van het publiek tot informatie inzake klimaatverandering en de gevolgen daarvan ;

iii. de deelneming van het publiek aan het tegengaan van klimaatverandering en de gevolgen daarvan en aan de totstandbrenging van gepaste bestrijdingsmaatregelen ; en

iv. de vorming van wetenschappelijk, technisch en leidinggevend personeel ;

b. op internationaal niveau en, indien van toepassing, met behulp van bestaande organisaties, samen te werken bij en te bevorderen :

i. de ontwikkeling en uitwisseling van voorlichtings- en bewustmakingsmateriaal betreffende klimaatverandering en de gevolgen daarvan ; en

ii. de ontwikkeling en uitvoering van voorlichtings- en vormingsprogramma's, waaronder de versterking van nationale instellingen en de uitwisseling of detachering van personeel voor de opleiding van deskundigen op dit gebied, met name voor ontwikkelingslanden.

Artikel 7

Conferentie van de Partijen

1. Hierbij wordt een Conferentie van de Partijen ingesteld.

De Conferentie van de Partijen, als hoogste orgaan van dit

Conférence des Parties fait régulièrement le point de l'application de la Convention et de tous autres instruments juridiques connexes qu'elle pourrait adopter et prend, dans les limites de son mandat, les décisions nécessaires pour favoriser l'application effective de la Convention. A cet effet :

a) Elle examine périodiquement les obligations des Parties et les arrangements institutionnels découlant de la Convention, en fonction de l'objectif de la Convention, de l'expérience acquise lors de son application et de l'évolution des connaissances scientifiques et techniques ;

b) Elle entourage et facilite l'échange d'information sur les mesures adoptées par les Parties pour faire face aux changements climatiques et à leurs effets, en tenant compte de la diversité de situations, de responsabilités et de moyens des Parties ainsi que de leurs engagements respectifs au titre de la Convention ;

c) Elle facilite, à la demande de deux Parties ou davantage, la coordination des mesures adoptées par elles pour faire face aux changements climatiques et à leurs effets, en tenant compte de la diversité de situations, de responsabilités et de moyens des Parties ainsi que de leurs engagements respectifs au titre de la Convention ;

d) Elle entourage et dirige, conformément à l'objectif et aux dispositions de la Convention, l'élaboration et le perfectionnement périodique de méthodes comparables, dont conviendra la Conférence des Parties, visant notamment à inventorier les émissions de gaz à effet de serre par les sources et leur absorption par les puits, ainsi qu'à évaluer l'efficacité des mesures prises pour limiter ces émissions et renforcer l'absorption de ces gaz ;

e) Elle évalue, sur la base de toutes les informations qui lui sont communiqués conformément aux dispositions de la Convention, l'application de la Convention par les Parties, les effets d'ensemble des mesures prises en application de la Convention, notamment les effets environnementaux, économiques et sociaux et leurs incidences cumulées, et les progrès réalisés vers l'objectif de la Convention ;

f) Elle examine et adopte des rapports périodiques sur l'application de la Convention et en assure la publication ;

g) Elle fait des recommandations sur toutes questions nécessaires à l'application de la Convention ;

h) Elle s'efforce de mobiliser des ressources financières conformément à l'article 4, paragraphes 3, 4 et 5, et à l'article 11 ;

i) Elle crée les organes subsidiaires jugés nécessaires à l'application de la Convention ;

j) Elle examine les rapports de ces organes, à qui elle donne des directives ;

k) Elle arrête et adopte, par consensus, des règlements intérieurs et des règles de gestion financière pour elle-même et pour tous organes subsidiaires ;

l) Le cas échéant, elle sollicite et utilise les services et le concours des organisations internationales et des organismes intergouvernementaux et non gouvernementaux compétents, ainsi que les informations qu'ils fournissent ;

m) Elle exerce les autres fonctions nécessaires pour atteindre l'objectif de la Convention, ainsi que toutes les autres fonctions qui lui sont conférées par la Convention.

3. La Conférence des Parties adopte, à sa première session, son propre règlement intérieur et ceux des organes subsidiaires créés en application de la Convention ; lesdits règlements comprennent la procédure de prise de décisions applicable aux questions pour lesquelles la Convention ne prévoit pas déjà de procédure à cet égard. Cette procédure peut préciser la majorité requise pour l'adoption de telle ou telle décision.

Verdrag, toetst regelmatig de toepassing van het Verdrag en daarmee verband houdende rechtskracht hebbende akten die de Conferentie van de Partijen aanneemt en neemt, binnen haar mandaat, de besluiten die nodig zijn ter bevordering van de toepassing van het Verdrag. Daartoe :

a. bestudeert zij periodiek de verplichtingen van de Partijen en de institutionele regelingen krachtens het Verdrag, in het licht van de doelstelling van het Verdrag, de opgedane ervaring bij de toepassing daarvan en de evolutie van de wetenschappelijke en technologische kennis ;

b. bevordert en vergemakkelijkt zij de uitwisseling van informatie betreffende door de Partijen genomen maatregelen om klimaatverandering en de gevolgen daarvan tegen te gaan, rekening houdend met de uiteenlopende omstandigheden, verantwoordelijkheden en mogelijkheden van de Partijen en hun onderscheiden verplichtingen ingevolge het Verdrag ;

c. vergemakkelijkt zij op verzoek van twee of meer Partijen de coördinatie van door hen genomen maatregelen om klimaatverandering en de gevolgen daarvan tegen te gaan, rekening houdend met de uiteenlopende omstandigheden, verantwoordelijkheden en mogelijkheden van de Partijen en hun onderscheiden verplichtingen ingevolge het Verdrag ;

d. bevordert en begeleidt zij, in overeenstemming met de doelstelling en de bepalingen van het Verdrag, de ontwikkeling en periodieke verfijning van door de Conferentie van de Partijen overeen te komen vergelijkbare methoden, onder andere voor het opmaken van inventarislijsten van emissies van broeikasgassen per bron en verwijderingen van broeikasgassen per put, en voor het beoordelen van de doelmatigheid van de maatregelen om de emissies van die gassen te beperken en de verwijderingen van die gassen uit te breiden ;

e. beoordeelt zij, op basis van de in overeenstemming met de bepalingen van het Verdrag aan haar ter beschikking gestelde informatie, de toepassing van het Verdrag door de Partijen, de gevolgen, in het algemeen, van de ingevolge het Verdrag genomen maatregelen, in het bijzonder gevolgen ten aanzien van het milieu en economische en sociale gevolgen, alsook het cumulatieve effect ervan en de mate waarin vooruitgang wordt geboekt in de richting van verwezenlijking van de doelstelling van het Verdrag ;

f. bestudeert zijn periodieke rapporten inzake de toepassing van het Verdrag, neemt zij deze aan en draagt zij zorg voor de publikatie daarvan ;

g. doet zij aanbevelingen inzake aangelegenheden die noodzakelijk zijn voor de toepassing van het Verdrag ;

h. tracht zij financiële middelen te werven in overeenstemming met artikel 4, derde, vierde en vijfde lid. en artikel 11 ;

i. stelt zij de hulporganen in die nodig worden geacht voor de toepassing van het Verdrag ;

j. bestudeert zij de door haar hulporganen ingediende rapporten en geeft zij die organen richtsnoeren ;

k. bereikt zij overeenstemming over een reglement van orde en een financieel reglement van haarzelf en van hulporganen, en neemt zij deze aan door middel van consensus ;

l. verzoekt zij om en, indien van toepassing, maakt zij gebruik van de diensten en de medewerking van, en informatie verstrekt door, bevoegde internationale, intergouvernementele en niet-gouvernementele organisaties ; en

m. oefent zij andere taken uit die nodig zijn voor de verwezenlijking van de doelstelling van het Verdrag, alsmede alle andere ingevolge het Verdrag aan haar toegewezen taken.

3. De Conferentie van de Partijen neemt op haar eerste zitting haar eigen reglement van orde aan, alsmede die van de bij het Verdrag ingestelde hulp-organen, welke procedures voor de besluitvorming dienen te omvatten voor aangelegenheden die niet reeds onder de in het Verdrag bepaalde procedures voor de besluitvorming vallen. Deze procedures kunnen vastgelegde stemmenmeerderheden omvatten die vereist zijn voor het nemen van bepaalde besluiten.

4. La première session de la Conférence des Parties sera convoquée par le secrétariat provisoire visé à l'article 21, et se tiendra un an au plus tard après l'entrée en vigueur de la Convention. Par la suite, la Conférence des Parties, à moins qu'elle n'en décide autrement, tient des sessions ordinaires une fois par an.

5. La Conférence des Parties tient des sessions extraordinaires à tout autre moment qu'elle juge nécessaire, ou si une Partie en fait la demande par écrit, à condition que cette demande soit appuyée par un tiers au moins des Parties, dans les six mois qui suivent sa communication aux Parties par le secrétariat.

6. L'Organisation des Nations Unies, les institutions spécialisées des Nations Unies et l'Agence internationale de l'énergie atomique ainsi que tous Etats membre d'une de ces organisations ou observateurs auprès d'une de ces organisations qui ne sont pas Parties à la Convention peuvent être représentés aux sessions de la Conférence des Parties en tant qu'observateurs. Tout organe ou organisme national ou international, gouvernemental ou non gouvernemental compétent dans les domaines visés par la Convention, qui a fait savoir au secrétariat qu'il souhaite être représenté à une session de la Conférence des Parties en qualité d'observateur, peut y être admis en cette qualité à moins qu'un tiers au moins des Parties présentes n'y fassent objection. L'admission et la participation d'observateurs sont régies par le règlement intérieur adopté par la Conférence des Parties.

Article 8 Secrétariat

1. Il est créé un secrétariat.

2. Les fonctions du secrétariat sont les suivantes :

a) Organiser les sessions de la Conférence des Parties et des organes subsidiaires de la Conférence créés en vertu de la Convention et leur fournir les services voulus ;

b) Compiler et diffuser les rapports qu'il reçoit ;

c) Sur demande, aider les Parties, et en particulier, parmi elles, les pays en développement, à compiler et diffuser les informations requises par la Convention ;

d) Etablir des rapports sur ses activités et les soumettre à la Conférence des Parties ;

e) Assurer la coordination nécessaire avec les secrétariats des autres organes internationaux compétents ;

f) Prendre, sous la supervision de la Conférence des Parties, les dispositions administratives et contractuelles que peut requérir l'accomplissement efficace de ses fonctions ; et

g) Exercer les autres fonctions de secrétariat qui lui sont dévolues par la Convention ou par l'un quelconque de ses protocoles, et toutes autres fonctions que la Conférence des Parties peut lui assigner.

3. A sa première session, la Conférence des Parties désignera un secrétariat permanent et prendra les dispositions voulues pour son fonctionnement.

Article 9

Organe subsidiaire de conseil scientifique et technologique

1. Il est créé un organe subsidiaire de conseil scientifique et technologique, chargé de fournir en temps opportun à la Conférence des Parties et, le cas échéant, à ses autres organes subsidiaires des renseignements et des avis sur les aspects scientifiques et technologiques de la Convention. Cet organe, ouvert à la participation de toutes les Parties, est multidisciplinaire. Il est composé de représentants des gouvernements faisant autorité dans leur domaine de compétence. Il rend régulièrement compte de tous les aspects de ses travaux à la Conférence des Parties.

4. De eerste zitting van de Conferentie van de Partijen wordt belegd door het in artikel 21 bedoelde tijdelijke secretariaat en vindt uiterlijk één jaar na de datum van inwerkingtreding van het Verdrag plaats. Daarna worden jaarlijks gewone zittingen van de Conferentie van de Partijen gehouden, tenzij deze anders beslist.

5. Buitengewone zittingen van de Conferentie van de Partijen worden gehouden op elk ander door haar noodzakelijk geacht tijdstip, of op schriftelijk verzoek van een Partij, op voorwaarde dat dit verzoek binnen zes maanden nadat het door het secretariaat aan de Partijen is medegedeeld, door ten minste een derde van de Partijen wordt gesteund.

6. De Verenigde Naties, haar gespecialiseerde organisaties en de Internationale Organisaties voor Atoomenergie, alsmede alle lidstaten daarvan of waarnemers daarbij die geen Partij bij het Verdrag zijn, kunnen op zittingen van de Conferentie van de Partijen worden vertegenwoordigd als waarnemer. Elke instelling of organisatie, hetzij nationaal of internationaal, hetzij gouvernementeel of niet-gouvernementeel, die bevoegd is ter zake van aangelegenheden waarop dit Verdrag betrekking heeft, en die aan het secretariaat haar wens te kennen heeft gegeven op een zitting van de Conferentie van de Partijen te zijn vertegenwoordigd als waarnemer, kan als zodanig worden toegelaten, tenzij ten minste een derde van de Partijen hier tegen bezwaar maakt. De toelating en de deelneming van waarnemers wordt geregeld in het door de Conferentie van de Partijen aangenomen reglement van orde.

Artikel 8 Secretariaat

1. Hierbij wordt een secretariaat ingesteld.

2. Het secretariaat heeft tot taak :

a. de zittingen van de Conferentie van de Partijen en haar krachtens het Verdrag ingestelde hulporganen te organiseren en hun de vereiste diensten te verlenen ;

b. ingediende rapporten te verzamelen en door te zenden ;

c. de Partijen, met name Partijen die ontwikkelingslanden zijn, op verzoek bij te staan bij het verzamelen en toezenden van de in overeenstemming met de bepalingen van het Verdrag vereiste informatie ;

d. rapporten over zijn werkzaamheden op te stellen en deze voor te leggen aan de Conferentie van de Partijen ;

e. zorg te dragen voor de noodzakelijke coördinatie met de secretariaten van andere daarvoor in aanmerking komende internationale instellingen ;

f. onder de algemene leiding van de Conferentie van de Partijen administratieve en contractuele regelingen aan te gaan die nodig zijn voor een doelmatige taakverrichting ; en

g. de andere in het Verdrag en alle protocollen daarbij omschreven secretariaatswerkzaamheden en andere door de Conferentie van de Partijen te bepalen taken te verrichten.

3. De Conferentie van de Partijen stelt op haar eerste zitting een permanent secretariaat aan en treft regelingen voor het functioneren daarvan.

Artikel 9

Hulporgaan voor wetenschappelijk en technologisch advies

1. Hierbij wordt een hulporgaan voor wetenschappelijk en technologisch advies ingesteld dat de Conferentie van de Partijen en, indien van toepassing, haar andere hulporganen ter zake dienende informatie en advies dient te verstrekken omtrent wetenschappelijke en technologische aangelegenheden die verband houden met het Verdrag. Dit orgaan staat open voor deelneming door alle Partijen en is multidisciplinair. Het dient te zijn samengesteld uit regeringsvertegenwoordigers die bevoegd zijn op het desbetreffende vakgebied. Het dient regelmatig verslag uit te brengen aan de Conferentie van de Partijen over alle aspecten van zijn werk.

2. L'organe, agissant sous l'autorité de la Conférence des Parties et s'appuyant sur les travaux des organes internationaux compétents, a pour fonctions :

a) De faire le point des connaissances scientifiques sur les changements climatiques et leurs effets ;

b) De faire le point, sur le plan scientifique, des effets des mesures prises en application de la Convention ;

c) De recenser les technologies et savoir-faire de pointe, novateurs et performants et d'indiquer les moyens d'en encourager le développement et d'en assurer le transfert ;

d) De fournir des avis sur les programmes scientifiques, sur la coopération internationale et la recherche-développement en matière de changements climatiques et sur les moyens d'aider les pays en développement à se doter d'une capacité propre ;

e) De répondre aux questions scientifiques, technologiques et méthodologiques que la Conférence des Parties et ses organes subsidiaires pourront lui poser.

3. Les fonctions et le mandat de l'organe pourront être précisés plus avant par la Conférence des Parties.

Article 10

Organe subsidiaire de mise en œuvre

1. Il est créé un organe subsidiaire de mise en œuvre, chargé d'aider la Conférence des Parties à assurer l'application et le suivi de la Convention. Cet organe, ouvert à la participation de toutes les Parties, est composé de représentants des gouvernements, experts dans le domaine des changements climatiques. Il rend régulièrement compte de tous les aspects de ses travaux à la Conférence des Parties.

2. L'organe, agissant sous l'autorité de la Conférence des Parties, a pour fonctions :

a) D'examiner les informations communiquées conformément à l'article 12, paragraphe 1, pour évaluer l'effet global conjugué des mesures prises par les Parties à la lumière des évaluations scientifiques les plus récentes des changements climatiques ;

b) D'examiner les informations communiquées conformément à l'article 12, paragraphe 2, pour aider la Conférence des Parties à effectuer les examens prévus à l'article 4, paragraphe 2 d) ;

c) D'aider la Conférence des Parties, selon les besoins, à préparer et exécuter ses décisions .

Article 11

Mécanisme financier

1. Le mécanisme chargé de fournir des ressources financières sous forme de dons ou à des conditions de faveur, notamment pour le transfert de technologie, est ici défini. Ce mécanisme relève de la Conférence des Parties devant laquelle il est responsable et qui définit ses politiques, les priorités de son programme et les critères d'agrément liés à la Convention. Son fonctionnement est confié à une ou plusieurs entités internationales existantes.

2. Le mécanisme financier est constitué sur la base d'une représentation équitable et équilibrée de toutes les Parties , dans le cadre d'un système de gestion transparent.

3. La Conférence des Parties et l'entité — ou les entités — chargées d'assurer le fonctionnement du mécanisme financier con-

2. Aan de hand van richtlijnen van de Conferentie van de Partijen en met steun van bestaande bevoegde internationale instellingen dient dit orgaan :

a. de stand van zaken te verschaffen betreffende wetenschappelijke kennis met betrekking tot klimaatverandering en de gevolgen daarvan ;

b. een beoordeling opmaken van de wetenschappelijke stand van zaken betreffende de gevolgen van de ter toepassing van het Verdrag genomen maatregelen ;

c. innoverende, efficiënte en geavanceerde technologieën en know-how te inventariseren en advies uit te brengen over manieren en middelen om ontwikkeling van die technologieën te bevorderen en/of deze over te dragen ;

d. advies te geven omtrent wetenschappelijke programma's, internationale samenwerking op het gebied van onderzoek en ontwikkeling met betrekking tot klimaatverandering, alsmede omtrent manieren en middelen om het vergroten van de eigen capaciteiten in ontwikkelingslanden te steunen ; en

e. te antwoorden op vragen van wetenschappelijke, technologische en methodologische aard, gesteld door de Conferentie van de Partijen en haar hulporganen.

3. De taken en bevoegdheden van het orgaan kunnen door de Conferentie van de Partijen verder worden uitgewerkt.

Artikel 10

Hulporgaan inzake de uitvoering

1. Hierbij wordt een hulporgaan inzake de uitvoering ingesteld, dat de Conferentie van de Partijen dient bij te staan in de beoordeling en toetsing van de uitvoering van het Verdrag. Dit orgaan staat open voor deelneming door alle Partijen en dient te zijn samengesteld uit regeringsvertegenwoordigers die deskundig zijn inzake aangelegenheden die verband houden met klimaatverandering. Het dient regelmatig verslag uit te brengen aan de Conferentie van de Partijen over alle aspecten van zijn werk.

2. Aan de hand van richtlijnen van de Conferentie van de Partijen dient dit orgaan :

a. de in overeenstemming met artikel 12, eerste lid, medegedeelde informatie te bestuderen, teneinde de totale gezamenlijke gevolgen van de door de Partijen ondernomen stappen te beoordelen in het licht van de laatste wetenschappelijke beoordelingen met betrekking tot klimaatverandering.

b. de in overeenstemming met artikel 12, tweede lid, medegedeelde informatie te bestuderen, teneinde de Conferentie van de Partijen te helpen de in artikel 4, tweede lid, letter d, voorgeschreven toetsing te verrichten ; en

c. de Conferentie van de Partijen, indien van toepassing, bij te staan bij de voorbereiding en uitvoering van haar beslissingen.

Artikel 11

Financieel mechanisme

1. Hierbij wordt een mechanisme ingesteld voor de verstrekking van financiële middelen in de vorm van giften of onder gunstige voorwaarden, waaronder die voor de overdracht van technologie. Het functioneert aan de hand van richtlijnen van, en is verantwoordelijk verschuldigd aan de Conferentie van de Partijen, die beslist over de beleidslijnen, de prioriteiten van het programma en de toekenningscriteria verband houdende met het Verdrag. De werking ervan wordt toevertrouwd aan één of meer bestaande internationale instellingen.

2. Het financiële mechanisme kent een rechtvaardige en evenwichtige vertegenwoordiging van alle Partijen binnen een doorzichtig systeem van beheer.

3. De Conferentie van de Partijen en de met de werking van het financiële mechanisme belaste instelling komen regelingen over-

viennent des arrangements voulus pour donner effet aux paragraphes qui précèdent, parmi lesquels devront figurer :

a) Des modalités destinées à assurer que les projets financés dans le domaine des changements climatiques sont conformes aux politiques, priorités de programme et critères d'agrément définis par la Conférence des Parties ;

b) Les modalités selon lesquelles telle ou telle décision de financement pourra être revue à la lumière de ces politiques, priorités de programme et critères ;

c) La présentation régulière par l'entité — ou les entités — à la Conférence des Parties de rapports sur ses opérations de financement, conformément au principe de sa responsabilité posé au paragraphe 1 ;

d) Le calcul sous une forme prévisible et identifiable du montant des moyens financiers nécessaires et disponibles pour appliquer la présente Convention et la façon dont ce montant sera périodiquement revu.

4. A sa première session, la Conférence des Parties fera le nécessaire pour donner effet aux dispositions ci-dessus, en examinant et prenant en considération les dispositions provisoires visées à l'article 21, paragraphe 3, et elle décidera du maintien éventuel de ces dispositions. Ensuite, et dans les quatre ans, elle fera le point du fonctionnement du mécanisme et prendra les mesures appropriées ;

5. Les pays développés Parties pourront également fournir, et les pays en développement Parties pourront obtenir, des ressources financières par voie bilatérale, régionale ou multilatérale aux fins de l'application de la Convention.

Article 12

Communication d'informations concernant l'application

1. Conformément à l'article 4, paragraphe 1, chacune des Parties communique à la Conférence des Parties, par l'intermédiaire du secrétariat, les éléments d'information ci-après :

a) Un inventaire national des émissions anthropiques par ses sources, et de l'absorption par ses puits, de tous les gaz à effet de serre non réglementés par le Protocole de Montréal, dans la mesure où ses moyens le lui permettent, en utilisant des méthodes comparables sur lesquelles la Conférence des Parties s'entendra et dont elle encouragera l'utilisation ;

b) Une description générale des mesures qu'elle prend ou envisage de prendre pour appliquer la Convention ;

c) Toute autre information que la Partie juge utile pour atteindre l'objectif de la Convention et propre à figurer dans sa communication, y compris, dans la mesure du possible, des données utiles à la détermination des tendances des émissions dans le monde.

2. Chacun des pays développés Parties et chacune des autres Parties inscrites à l'annexe I fait figurer dans sa communication les éléments d'information ci-après :

a) La description détaillée des politiques et mesures qu'ils ont adoptées pour se conformer à l'engagement souscrit à l'article 4, paragraphes 2 a) et 2 b) ;

b) L'estimation précise des effets que les politiques et mesures visées à l'alinéa a) ci-dessus auront sur les émissions anthropiques de gaz à effet de serre par leurs sources et l'absorption par leurs puits pendant la période visée à l'article 4, paragraphe 2 a).

3. En outre, chacun des pays développés Parties et chacune des autres Parties développées à l'annexe II donnent le détail des mesures prises conformément à l'article 4, paragraphes 3 à 5.

4. Il est loisible aux pays en développement Parties de proposer des projets à financer en précisant les technologies, les matériaux, l'équipement, les techniques ou les pratiques qu'il faudrait pour les exécuter et en donnant si possible une estimation de tous les coûts supplémentaires de ces projets, des progrès de la réduction des émis-

een ter uitvoering van de bovenstaande leden, die dienen te omvatten :

a. voorschriften die moeten waarborgen dat de gefinancierde projecten ter zake van klimaatverandering in overeenstemming zijn met de door de Conferentie van de Partijen vastgestelde beleidslijnen, prioriteiten van het programma en toekenningscriteria ;

b. voorschriften aan de hand waarvan een bepaald besluit inzake financiering kan worden heroverwogen in het licht van deze beleidslijnen, prioriteiten van het programma en toekenningscriteria ;

c. het uitbrengen van regelmatige verslagen door de instelling aan de Conferentie van de Partijen over haar financieringswerkzaamheden, zulks overeenkomstig de verschuldigde verantwoording als bedoeld in het eerste lid ; en

d. de vaststelling, op een voorspelbare en traceerbare wijze, van het bedrag van de financiële middelen die benodigd en beschikbaar zijn voor de toepassing van dit Verdrag en de wijze waarop dit bedrag periodiek zal worden herzien.

4. De Conferentie van de Partijen treft op haar eerste zitting regelingen ter uitvoering van de bovenstaande bepalingen, daarbij de in artikel 21, derde lid, bedoelde voorlopige regelingen toetsend en in haar beschouwing betreffend, en besluit of deze voorlopige regelingen worden gehandhaafd. Binnen vier jaar daarna beoordeelt de Conferentie van de Partijen het financiële mechanisme en neemt zij passende maatregelen.

5. Door de Partijen die ontwikkelde landen zijn en aan Partijen die ontwikkelingslanden zijn, kunnen ook met de toepassing van het Verdrag verband houdende middelen ter beschikking worden gesteld langs bilaterale, regionale en andere multilaterale kanalen.

Artikel 12

Mededeling van informatie betreffende de uitvoering

1. In overeenstemming met artikel 4, eerste lid, deelt elke Partij via het secretariaat aan de Conferentie van de Partijen de volgende informatie mede :

a. een nationale inventarislijst van antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van alle broeikasgassen die niet worden beheerst krachtens het Protocol van Montreal, voor zover zulks in haar vermogen ligt, met gebruikmaking van vergelijkbare methoden, overeen te komen door de Conferentie van de Partijen, die de toepassing ervan bevordert ;

b. een algemene beschrijving van door haar ondernomen of voorgenomen stappen ter toepassing van het Verdrag ; en

c. alle andere informatie die zij relevant acht voor de verwezenlijking van de doelstelling van het Verdrag en geschikt acht voor opname in haar mededeling, waaronder, indien mogelijk, materiaal dat relevant is voor de bepaling van tendensen op het gebied van emissies over de gehele wereld.

2. Elke Partij die een ontwikkeld land is en elke andere in Bijlage I opgenomen Partij verwerkt in haar mededeling de volgende informatie :

a. een gedetailleerde beschrijving van de beleidslijnen en maatregelen die zij heeft aangenomen ter nakoming van haar verplichting ingevolge artikel 4, tweede lid, letters a en b ; en

b. een nauwkeurige schatting van de gevolgen die de in letter a bedoelde beleidslijnen en maatregelen zullen hebben voor antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen gedurende het in artikel 4, tweede lid, letter a, genoemde tijdvak.

3. Daarnaast geeft elke Partij die een ontwikkeld land is en elke andere in Bijlage II opgenomen Partij details betreffende overeenkomstig artikel 4, derde, vierde en vijfde lid, genomen maatregelen.

4. Het staat Partijen die ontwikkelingslanden zijn, vrij projecten voor financiering voor te stellen, onder vermelding van technologieën, materialen, uitrusting, technieken of praktijken die nodig zijn voor de uitvoering van die projecten, te zamen met, indien mogelijk, een schatting van alle meerkosten, van de vermindering van emissies

sions et de l'absorption des gaz à effet de serre ainsi qu'une estimation des avantages que l'on peut en attendre.

5. Chacun des pays développés Parties et chacune des autres Parties inscrites à l'annexe 1 présentera sa communication initiale dans les six mois qui suivront l'entrée en vigueur de la Convention à son égard. Chacune des Parties qui ne figurent pas sur cette liste présentera sa communication initiale dans les trois ans de l'entrée en vigueur de la Convention à son égard ou de la mise à disposition des ressources financières conformément à l'article 4, paragraphe 3. Les Parties qui sont au nombre des pays les moins avancés seront libres du choix de la date de leur communication initiale. Par la suite, la fréquence des communications de toutes les Parties sera fixée par la Conférence des Parties, qui tiendra compte des différences d'échéance indiquées dans le présent paragraphe.

6. Les informations communiquées par les Parties en application du présent article seront transmises dans les meilleurs délais par le secrétariat à la Conférence des Parties et aux organes subsidiaires compétents. La Conférence des Parties révisera au besoin les procédures de transmission des informations.

7. A partir de sa première session, la Conférence des Parties prendra des dispositions pour assurer la fourniture aux pays en développement Parties, sur leur demande, d'un concours technique et financier qui les aide à réunir et à communiquer les informations demandées dans le présent article et à recenser les moyens techniques et financiers nécessaires à l'exécution des projets et des mesures de riposte prises au titre de l'article 4. Ce concours pourra être par d'autres Parties, par les organisations internationales compétentes et par le secrétariat, selon qu'il conviendra.

8. Tout groupe de Parties peut, sous réserve de se conformer aux directives de la Conférence des Parties et d'en aviser au préalable celle-ci, s'acquitter des obligations énoncées dans le présent article en présentant une communication conjointe, à condition d'y faire figurer des informations sur la façon dont chacun de ces Parties s'est acquitté des obligations que la Convention lui impose en propre.

9. Les informations reçues par le secrétariat et dont la Partie qui les fournit aura indiqué qu'elles sont confidentielles, selon des critères qu'établira la Conférence des Parties, seront compilées par le secrétariat de manière à préserver ce caractère avant d'être transmises à l'un des organes appelés à les recevoir et à les examiner.

10. Sous réserve du paragraphe 9 et sans préjudice de la possibilité pour toute Partie de rendre sa communication publique en tout temps, les communications présentées par les Parties en application du présent article sont mises par le secrétariat à la disposition du public en même temps qu'elles sont soumises à la Conférence des Parties.

Article 13

Règlement des questions concernant l'application

La Conférence des Parties étudiera, à sa première session, la mise en place d'un processus consultatif multilatéral, à la disposition des Parties sur leur demande, pour le règlement des questions relatives à l'application de la Convention.

Article 14

Règlement des différends

1. En cas de différend entre deux ou plus de deux Parties au sujet de l'interprétation ou de l'application de la Convention, les Parties concernées s'efforcent de le régler par voie de négociation ou par tout autre moyen pacifique de leur choix.

2. Lorsqu'elle ratifie, accepte ou approuve la Convention ou y adhère, ou à tout moment par la suite, une Partie qui n'est pas une organisation régionale d'intégration économique peut déclarer dans un instrument écrit soumis au Dépositaire que pour ce qui est de tout différend lié à l'interprétation ou à l'application de la Convention, elle reconnaît comme obligatoire de plein droit et sans convention spéciale, à l'égard de toute partie acceptant la même obligation :

en de toeneming van verwijderingen van broeikasgassen, alsmede een schatting van de daaruit voortvloeiende voordelen.

5. Elke Partij die een ontwikkeld land is en elke andere in Bijlage I opgenomen Partij doet haar eerste mededeling binnen zes maanden na de inwerkingtreding van het Verdrag ten aanzien van die Partij. Elke niet in Bijlage I opgenomen Partij doet haar eerste mededeling binnen drie jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag ten aanzien van die Partij, of na het beschikbaar worden van de financiële middelen in overeenstemming met artikel 4, derde lid. Partijen dit minst ontwikkelde landen zijn, kunnen hun eerste mededeling naar eigen goeddunken doen. De regelmaat van latere mededelingen van alle Partijen wordt vastgesteld door de Conferentie van de Partijen, rekening houdend met de verschillende termijnen als gesteld in dit lid.

6. Ingevolge dit artikel door Partijen medegedeelde informatie wordt door het secretariaat zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de Conferentie van de Partijen en de betrokken hulporganen. Indien nodig kunnen de procedures voor de mededeling van informatie nader worden bestudeerd door de Conferentie van de Partijen.

7. Vanaf haar eerste zitting regelt de Conferentie van de Partijen de verstrekking van technische en financiële steun aan de Partijen die ontwikkelingslanden zijn, op hun verzoek, door informatie uit hoofde van dit artikel te verzamelen en door te zenden, alsmede door de technische en financiële middelen te inventariseren die benodigd zijn voor de uitvoering van de voorgenomen projecten en het optreden ingevolge artikel 4. Deze steun kan worden verleend door andere Partijen, bevoegde internationale organisaties en het secretariaat, naar gelang het geval.

8. Een groep Partijen kan, met inachtneming van de door de Conferentie van de Partijen aaneenomen richtlijnen en na voorafgaande kennisgeving aan de Conferentie van de Partijen, een gezamenlijke mededeling doen ter nakoming van hun verplichtingen uit hoofde van dit artikel, mits die mededeling informatie omvat omtrent de wijze waarop elk van die Partijen haar afzonderlijke verplichtingen ingevolge het Verdrag nakomt.

9. Door het secretariaat ontvangen informatie die door een Partij als vertrouwelijk is gekwalificeerd, in overeenstemming met door de Conferentie van de Partijen vast te stellen criteria, wordt door het secretariaat op zodanige wijze verzameld, dat het vertrouwelijk karakter daarvan behouden blijft, alvorens deze informatie wordt doorgezonden naar de organen die bevoegd zijn deze te ontvangen en te bestuderen.

10. Behoudens het negende lid hierboven, en onverminderd de mogelijkheid van een Partij haar mededeling te allen tijde openbaar te maken, maakt het secretariaat mededelingen van Partijen uit hoofde van dit artikel openbaar op het tijdstip waarop deze worden voorgelegd aan de Conferentie van de Partijen.

Artikel 13

Oplossing van vraagstukken betreffende de uitvoering

De Conferentie van de Partijen bestudeert op haar eerste zitting de instelling van een multilateraal consultatief overleg, dat Partijen op hun verzoek ter beschikking staat, voor het oplossen van vraagstukken betreffende de toepassing van het Verdrag.

Artikel 14

Regeling van geschillen

1. Ingeval tussen twee of meer Partijen een geschil ontstaat betreffende de uitlegging of toepassing van het Verdrag, trachten de Partijen het geschil te regelen door middel van onderhandelingen of op enige andere vreedzame wijze van hun keuze.

2. Bij de bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van het Verdrag, of de toetreding hiertoe, dan wel op enig tijdstip daarna, kan een Partij die niet een regionale organisatie voor economische integratie is, in een schriftelijke akte, ingediend bij de Depositaris, verklaren dat zij ten aanzien van een geschil betreffende de uitlegging of toepassing van het Verdrag van rechtswege en zonder speciale overeenkomst als dwingend erkent ten opzichte van elke Partij die ditzelfde aanvaardt :

a) La soumission du différend à la Cour internationale de Justice ;

b) l'arbitrage conformément à la procédure qu'adoptera dès que possible la Conférence des Parties dans une annexe consacrée à l'arbitrage.

Une Partie qui est une organisation régionale d'intégration économique peut faire en matière d'arbitrage une déclaration allant dans le même sens, conformément à la procédure visée à l'alinée b).

3. La déclaration faite en application du paragraphe 2 reste en vigueur jusqu'à ce qu'elle expire conformément à ses termes ou jusqu'à l'expiration d'un délai de trois mois à compter de la date à laquelle notification écrite de la révocation de cette déclaration aura été déposée auprès du Dépositaire.

4. Le dépôt d'une nouvelle déclaration, la notification de la révocation d'une déclaration ou l'expiration d'une déclaration n'affecte en rien une procédure engagée devant la Cour internationale de Justice ou le tribunal arbitral, à moins que les parties au différend n'en conviennent autrement.

5. Sous réserve du paragraphe 2, si, à l'expiration d'un délai de 12 mois à compter de la date à laquelle une Partie a notifié à une autre Partie l'existence d'un différend entre elles, les Parties concernées ne sont pas parvenues à régler leur différend en utilisant les moyens décrits au paragraphe 1, le différend, à la demande de l'une quelconque des parties au différend, est soumis à conciliation.

6. Une commission de conciliation est créée à la demande de l'une des parties au différend. La Commission est composée de membres désignées, en nombre égal, par chaque partie concernée et d'un président choisi conjointement par les membres désignés par les parties. La Commission présente une recommandation, que les parties examinent de bonne foi.

7. La Conférence des Parties adoptera, dès que possible, une procédure complémentaire de conciliation dans une annexe consacrée à la conciliation.

8. Les dispositions du présent article s'appliquent à tout instrument juridique connexe que la Conférence des Parties pourra adopter, à moins que l'instrument n'en dispose autrement.

Article 15

Amendements à la Convention

1. Toute Partie peut proposer des amendements à la Convention.

2. Les amendements à la Convention sont adoptés à une session ordinaire de la Conférence des Parties. Le texte de toute proposition d'amendement à la Convention est communiqué aux Parties par le secrétariat six mois au moins avant la réunion à laquelle il est proposé pour adoption. Le secrétariat communique aussi les propositions d'amendement aux signataires de la Convention et, pour information, au Dépositaire.

3. Les Parties n'épargnent aucun effort pour parvenir à un accord par consensus sur toute proposition d'amendement à la Convention. Si tous les efforts dans ce sens demeurent vains et qu'aucun accord n'intervienne, l'amendement est adopté en dernier recours par un vote à la majorité des trois quarts des Parties présentes et votantes. L'amendement adopté est communiqué par le secrétariat au Dépositaire, qui le transmet à toutes les Parties pour acceptation.

4. Les instruments d'acceptation des amendements sont déposés auprès du Dépositaire. Tout amendement adopté conformément au paragraphe 3 entre en vigueur à l'égard des Parties l'ayant accepté le quatre-vingt-dixième jour qui suit la date de réception, par le Dépositaire, des instruments d'acceptation des trois quarts au moins des Parties à la Convention.

5. L'amendement entre en vigueur à l'égard de toute autre Partie le quatre-vingt-dixième jour qui suit la date du dépôt par cette Partie, auprès du Dépositaire de son instrument d'acceptation dudit amendement.

a. voorlegging van het geschil aan het Internationale Gerechtshof, en/of

b. arbitrage overeenkomstig een zo spoedig mogelijk door de Conferentie van de Partijen in een Bijlage inzake arbitrage vast te leggen procedure.

Een Partij die een regionale organisatie voor economische integratie is, kan een verklaring van soortgelijke strekking afleggen ten aanzien van arbitrage overeenkomstig de in letter b hierboven bedoelde procedure.

3. Een verklaring ingevolge het tweede lid hierboven blijft van kracht totdat zij vervalt overeenkomstig haar eigen bepalingen of tot drie maanden na de datum waarop een schriftelijke kennisgeving bij de Depositaris is nedergelegd waarbij zij wordt herroepen.

4. De nederlegging van een nieuwe verklaring, een kennisgeving van herroeping of het vervallen van een verklaring heeft geen enkel gevolg voor een procedure die aanhangig is bij het Internationale Gerechtshof of het scheidsgerecht, tenzij de partijen bij het geschil anders overeenkomen.

5. Indien, behoudens het tweede lid hierboven, na het verstrijken van twaalf maanden vanaf de datum waarop een Partij een andere Partij te kennen heeft gegeven dat tussen hen een geschil bestaat, de betrokken Partijen er niet in zijn geslaagd hun geschil te regelen op één van de in het eerste lid hierboven genoemde wijzen, wordt het geschil op verzoek van één der partijen bij het geschil onderworpen aan conciliatie.

6. Op verzoek van één der partijen bij het geschil wordt een conciliatiecommissie gevormd. De commissie bestaat uit een gelijk aantal leden, benoemd door elke partij bij het geschil, en een voorzitter, gezamenlijk gekozen door de door elke partij benoemde leden. De commissie doet een aanbeveling, die de partijen te goeder trouw in overweging nemen.

7. De Conferentie van de Partijen neemt zo spoedig mogelijk aanvullende procedures betreffende conciliatie aan in een bijlage inzake conciliatie.

8. De bepalingen van dit artikel zijn van toepassing op elke juridische met het Verdrag verband houdende akte die de Conferentie van de Partijen aanneemt, tenzij in die akte anders is bepaald.

Artikel 15

Wijzigingen van het verdrag

1. Elke Partij kan wijzigingen van het Verdrag voorstellen.

2. Wijzigingen van het Verdrag worden aangenomen op een gewone zitting van de Conferentie van de Partijen. De tekst van een voorgestelde wijziging van het Verdrag wordt door het secretariaat aan de Partijen medegedeeld, zulks ten minste zes maanden voor de bijeenkomst waarop zij tot aanneming wordt voorgesteld. Het secretariaat deelt voorgestelde wijzigingen ook mede aan ondertekenaars van het Verdrag en, ter kennisneming, aan de Depositaris.

3. De Partijen stellen alles in het werk om over elke voorgestelde wijziging van het Verdrag overeenstemming te bereiken door middel van consensus. Indien alle pogingen om tot consensus te komen mislukken en er geen overeenstemming wordt bereikt, wordt de wijziging in laatste instantie aangenomen met een meerderheid van drie vierde van de aanwezige Partijen die hun stem uitbrengen. De aangenomen wijziging wordt door het secretariaat medegedeeld aan de Depositaris, die deze ter aanvaarding toezendt aan alle Partijen.

4. Akten van aanvaarding betreffende een wijziging worden nedergelegd bij de Depositaris. Een in overeenstemming met het derde lid aangenomen wijziging treedt voor de Partijen die deze hebben aanvaard in werking op de negentigste dag na de datum van ontvangst door de Depositaris van een akte van aanvaarding van ten minste drie vierde van de Partijen bij het Verdrag.

5. Een wijziging treedt ten aanzien van elke andere Partij in werking op de negentigste dag na de datum waarop die Partij haar akte van aanvaarding betreffende bedoelde wijziging heeft nedergelegd bij de Depositaris.

6. Aux fins du présent article, l'expression „Parties présentes et votantes” s'entend des Parties qui sont présentes et qui votent pour ou contre.

Article 16

Adoption et amendement d'annexes de la convention

1. Les annexes de la Convention font partie intégrante de telle-ci et, sauf disposition contraire expresse, toute référence à la Convention constitue également une référence à ses annexes. Sans préjudice des dispositions de l'article 14, paragraphes 2 b) et 7, les annexes se limitent à des listes, formules et autres documents descriptifs de caractère scientifique, technique, procédural ou administratif.

2. Les annexes de la Convention sont proposées et adoptées selon la procédure décrite à l'article 15, paragraphes 2,3 et 4.

3. Toute annexe adoptée en application du paragraphe 2 entre en vigueur à l'égard de toutes les Parties à la Convention six mois après la date à laquelle le Dépositaire leur en a notifié l'adoption, exception faite des Parties qui, dans le même délai, notifient par écrit au Dépositaire qu'elles n'acceptent pas l'annexe en question. A l'égard des Parties qui retirent cette notification, l'annexe entre en vigueur le quatre-vingt-dixième jour qui suit la date de réception par le Dépositaire de la notification de ce retrait.

4. Pour la proposition, l'adoption et l'entrée en vigueur d'amendements à des annexes de la Convention, la procédure est la même que pour la proposition, l'adoption et l'entrée en vigueur des annexes elles-mêmes, conformément aux paragraphes 2 et 3.

5. Si l'adoption d'une annexe ou d'un amendement à une annexe nécessite un amendement à la Convention, cette annexe ou cet amendement n'entre en vigueur que lorsque l'amendement à la Convention entre lui-même en vigueur.

Article 17

Protocoles

1. La Conférence des Parties peut, à l'une quelconque de ses sessions ordinaires, adopter des protocoles à la Convention.

2. Le texte de tout protocole proposé est communiqué aux Parties par le secrétariat six mois au moins avant la session.

3. Les règles régissant l'entrée en vigueur de tout protocole sont définies par le protocole lui-même.

4. Seules les Parties à la Convention peuvent être Parties à un protocole.

5. Seules les Parties à un protocole prennent des décisions en vertu dudit protocole.

Article 18

Droit de vote

1. Chaque Partie à la Convention dispose d'une voix, sous réserve des dispositions du paragraphe 2 ci-après.

2. Dans les domaines de leur compétence, les organisations d'intégration économique régionale disposent, pour exercer leur droit de vote, d'un nombre de voix égal au nombre de leurs Etats membres qui sont Parties à la Convention. Ces organisations n'exercent pas leur droit de vote si l'un quelconque de leurs Etats membres exerce le sien, et inversement.

Article 19

Dépositaire

Le Secrétaire général de l'organisation des Nations Unies est le

6. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder „aanwezige Partijen die hun stem uitbrengen” verstaan Partijen die aanwezig zijn en voor- of tegenstemmen.

Artikel 16

Aanneming en wijziging van bijlagen bij het Verdrag

1. Bijlagen bij het Verdrag maken daarvan een integrerend deel uit en een verwijzing naar het Verdrag vormt tegelijkertijd een verwijzing naar de Bijlagen daarbij, tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald. Onverminderd de bepalingen van artikel 14, tweede lid, letter b, en zevende lid, zijn die Bijlagen beperkt tot lijsten, formulieren en andere beschrijvende stukken van wetenschappelijke, technische, procedurele of administratieve aard.

2. Bijlagen bij het Verdrag worden voorgesteld en aangenomen in overeenstemming met de in artikel 15, tweede, derde en vierde lid, uiteengezette procedure.

3. Een in overeenstemming met het tweede lid aangenomen Bijlage treedt voor alle Partijen bij het Verdrag in werking zes maanden na de datum waarop de Depositaris hun de aanneming van de Bijlage heeft medegedeeld, behalve voor de Partijen die de Depositaris binnen die termijn schriftelijk te kennen hebben gegeven die Bijlage niet te aanvaarden. Voor Partijen die hun kennisgeving van niet-aanvaarding herroepen, treedt de Bijlage in werking op de negentigste dag na de datum waarop de Depositaris een kennisgeving van herroeping heeft ontvangen.

4. Voor het voorstellen, het aannemen en het van kracht worden van wijzigingen van Bijlagen bij het Verdrag geldt dezelfde procedure als voor het voorstellen, het aannemen en het in werking treden van Bijlagen bij het Verdrag in overeenstemming met het tweede en het derde lid.

5. Indien de aanneming van een Bijlage of een wijziging van een Bijlage een wijziging op het Verdrag inhoudt, treedt die Bijlage eerst in werking of wordt die wijziging van een Bijlage eerst van kracht wanneer de wijziging van het Verdrag van kracht wordt.

Artikel 17

Protocollen

1. De Conferentie van de Partijen kan Protocollen bij het Verdrag aannemen op een gewone zitting.

2. De tekst van een voorgesteld Protocol wordt door het secretariaat medegedeeld aan de Partijen, zulks ten minste zes maanden voor bedoelde zitting.

3. De voorwaarden voor de inwerkingtreding van een Protocol worden in het desbetreffende Protocol vastgelegd.

4. Alleen Partijen bij het Verdrag kunnen Partij bij een Protocol zijn.

5. Beslissingen ingevolge een Protocol worden slechts genomen door Partijen bij het desbetreffende Protocol.

Artikel 18

Stemrecht

1. Elke Partij bij het Verdrag heeft één stem, behoudens het in het tweede lid bepaalde.

2. Regionale organisaties voor economische integratie beschikken ter zake van binnen hun bevoegdheid vallende aangelegenheden over een aantal stemmen dat gelijk is aan het aantal van hun lidstaten die Partij bij het Verdrag zijn. Beoogde organisaties oefenen hun stemrecht niet uit indien een van hun lidstaten zijn stemrecht uitoefent, en omgekeerd.

Artikel 19

Depositaris

De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties is Depositaris

Dépositaire de la Convention et des protocoles adoptés conformément à l'article 17.

Article 20

Signature

La présente Convention est ouverte à la signature des Etats Membres de l'organisation des Nations Unies ou membres d'une institution spécialisée des Nations Unies ou parties au Statut de la Cour internationale de Justice, ainsi que des organisations d'intégration économique régionale, à Rio de Janeiro, pendant la Conférence des Nations Unies sur l'environnement et le développement, puis au Siège de l'organisation des Nations Unies, à New York, du 20 juin 1992 au 19 juin 1993.

Article 21

Dispositions transitoires

1. Jusqu'à la fin de la première session de la Conférence des Parties, les fonctions de secrétariat visées à l'article 8 seront exercées provisoirement par le secrétariat créé par l'Assemblée générale des Nations Unies dans sa résolution 45/212 du 21 décembre 1990.

2. Le chef du secrétariat provisoire visé au paragraphe 1 ci-dessus collaborera étroitement avec le Groupe intergouvernemental d'experts pour l'étude du changement climatique, de manière que celui-ci puisse répondre aux besoins d'avis scientifiques et techniques objectifs. D'autres organes scientifiques compétents pourront aussi être consultés.

3. Le Fonds pour l'environnement mondial du Programme des Nations Unies pour le développement, du Programme des Nations Unies pour l'environnement et de la Banque internationale pour la reconstruction et le développement sera l'entité internationale chargée d'assurer à titre provisoire le fonctionnement du mécanisme financier visé à l'article II. 11 conviendra, à cet égard, que le Fonds soit réaménagé de la manière voulue et que la composition de ses membres devienne universelle, pour qu'il puisse répondre aux exigences de l'article II.

Article 22

Ratification, acceptation, approbation ou adhésion

1. La Convention est soumise à la ratification, à l'acceptation, à l'approbation ou à l'adhésion des Etats et des organisations d'intégration économique régionale. Elle sera ouverte à l'adhésion dès le lendemain du jour où elle cessera d'être ouverte à la signature. Les instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion sont déposés auprès du Dépositaire.

2. Toute organisation d'intégration économique régionale qui devient Partie à la Convention sans qu'aucun de ses Etats membres y soit Partie est liée par toutes les obligations découlant de la Convention. Lorsqu'un ou plusieurs Etats membres d'une telle organisation sont Parties à la Convention, cette organisation et ses Etats membres conviennent de leurs responsabilités respectives dans l'exécution des obligations que leur impose la Convention. En pareil cas, l'organisation et ses Etats membres ne sont pas habilités à exercer concurremment les droits découlant de la Convention.

3. Dans leurs instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, les organisations d'intégration économique régionale indiquent l'étendue de leur compétence à l'égard des questions régies par la Convention. En outre, ces organisations informent le Dépositaire, qui en informe à son tour les Parties, de toute modification importante de l'étendue de leur compétence.

Article 23

Entrée en vigueur

1. La Convention entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour qui suivra la date du dépôt du cinquantième instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

van het Verdrag en de in overeenstemming met artikel 17 aangenomen Protocollen.

Artikel 20

Ondertekening

Dit Verdrag staat open voor ondertekening door Staten die lid zijn van de Verenigde Naties of van één van haar gespecialiseerde organisaties of die Partij zijn bij het Statuut van het Internationaal Gerechtshof, alsmede door regionale organisaties voor economische integratie, te Rio de Janeiro gedurende de Conferentie van de Verenigde Naties inzake Milieu en Ontwikkeling, en daarna op de zetel van de Verenigde Naties te New York van 20 juni 1992 tot en met 19 juni 1993.

Artikel 21

Voorlopige regelingen

1. De in artikel 8 bedoelde secretariaatswerkzaamheden worden tijdelijk verricht, tot het einde van de eerste zitting van de Conferentie van de Partijen, door het secretariaat dat is ingesteld door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties bij resolutie 45/212 van 21 december 1990.

2. Het hoofd van het in het eerste lid bedoelde secretariaat zal nauw samenwerken met de Intergouvernementale Werkgroep inzake Klimaatverandering, opdat de groep kan voorzien in de behoefte aan objectief wetenschappelijk en technisch advies. Andere daarvoor in aanmerking komende wetenschappelijke instellingen kunnen ook worden geraadpleegd.

3. De Global Environment Facility van het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties, het Milieuprogramma van de Verenigde Naties en de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling vormen de internationale instelling die tijdelijk belast is met de werking van het financiële mechanisme bedoeld in artikel II. In dit verband dient de Global Environment Facility op passende wijze te worden geherstructureerd en dient de samenstelling van de leden universeel te worden, opdat kan worden voldaan aan de vereisten van artikel II.

Artikel 22

Bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding

1. Dit Verdrag behoeft de bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding door Staten en regionale organisaties voor economische integratie. Het staat open voor toetreding vanaf de dag na de datum waarop het is gesloten voor ondertekening. Akten van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding worden nedergelegd bij de Depositairs.

2. Een regionale organisatie voor economische integratie die Partij wordt bij het Verdrag zonder dat één van haar lidstaten Partij is, is gebonden aan alle verplichtingen ingevolge het Verdrag. Wanneer één of meer lidstaten van zo'n organisatie Partij zijn bij het Verdrag, komen de organisatie en haar lidstaten hun onderscheiden verantwoordelijkheden overeen met betrekking tot de nakoming van hun verplichtingen ingevolge het Verdrag. In dergelijke gevallen zijn de organisatie en haar lidstaten niet gerechtigd de uit het Verdrag voortvloeiende rechten gelijktijdig uit te oefenen.

3. In hun akten van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding geven regionale organisaties voor economische integratie de omvang van hun bevoegdheid ter zake van door het Verdrag geregelde aangelegenheden aan. Deze organisaties doen tevens kennisgeving aan de Depositairs, die op zijn beurt de Partijen in kennis stelt, van belangrijke wijzigingen betreffende de omvang van hun bevoegdheid.

Artikel 23

Inwerkingtreding

1. Het Verdrag treedt in werking op de negentigste dag na de datum van nederlegging van de vijftigste akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding.

2. A l'égard de chaque Etat ou organisation d'intégration économique régionale qui ratifie, accepte ou approuve la Convention, ou y adhère, après le dépôt du cinquantième instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, la Convention entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour suivant la date du dépôt par cet Etat ou cette organisation de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

3. Aux fins des paragraphes 1 et 2, l'instrument déposé par une organisation d'intégration économique régionale n'est pas compté en sus de ceux déposés par ses Etats membres.

Article 24

Réserves

Aucune réserve ne peut être faite à la présente Convention.

Article 25

Dénonciation

1. A l'expiration d'un délai de trois ans à compter de la date d'entrée en vigueur de la Convention à l'égard d'une Partie, cette Partie pourra la dénoncer par notification écrite donnée au Depositaires.

2. Cette dénonciation prendra effet à l'expiration d'un délai d'un an à compter de la date à laquelle le Depositaires en aura reçu notification, ou à toute date ultérieure spécifiée dans ladite notification.

3. Toute Partie qui aura dénoncé la Convention sera réputée avoir dénoncé également tout protocole auquel elle est Partie.

Article 26

Textes faisant foi

L'original de la présente Convention, dont les textes anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe font également foi, sera déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

EN FOI DE QUOI les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

FAIT à New York le neuf mai mil neuf cent quatre-vingt-douze.

ANNEXE I

Allemagne
Australie
Autriche
Belarus a/
Belgique
Bulgarie a/
Canada
Communauté européenne
Danemark
Espagne
Estonie a/
Etats-Unis d'Amérique
Fédération de Russie a/
Finlande
France
Grèce
Hongrie a/
Irlande
Islande
Italie
Japon
Lettonie a/

a) Pays en transition vers une économie de marché.

2. Voor elke Staat of regionale organisatie voor economische integratie die het Verdrag bekrachtigt, aanvaardt of goedkeurt, dan wel hiertoe toetreedt, na de nederlegging van de vijftigste akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, treedt het in werking op de negentigste dag na de datum van nederlegging van de akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding door die Staat of regionale organisatie voor economische integratie.

3. Voor de toepassing van het eerste en het tweede lid wordt een door een regionale organisatie voor economische integratie nedergelegde akte niet meegeteld naast de door haar lidstaten nedergelegde akten.

Artikel 24

Voorbehouden

Bij dit Verdrag kan geen enkel voorbehoud worden gemaakt.

Artikel 25

Opzegging

1. Na het verstrijken van een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de datum waarop het Verdrag voor een Partij in werking is getreden, kan die Partij het Verdrag opzeggen door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de Depositaris.

2. De opzegging wordt van kracht na het verstrijken van een termijn van een jaar te rekenen vanaf de datum waarop de Depositaris de kennisgeving van opzegging heeft ontvangen, of op enige latere in bedoelde kennisgeving vermelde datum.

3. Een Partij die het Verdrag heeft opgezegd, wordt geacht ook elk Protocol waarbij zij Partij is te hebben opgezegd.

Artikel 26

Authentieke teksten

Het oorspronkelijke exemplaar van dit Verdrag, waarvan de Arabische, de Chinese, de Franse, de Engelse, de Russische en de Spaanse tekst gelijkelijk authentiek zijn, wordt nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd, dit Verdrag hebben ondertekend.

GEDAAN te New York op negen mei negentienhonderd tweeënnegentig.

BIJLAGE I

Australië
België
Bulgarije a)
Canada
Denemarken
Duitsland
Estland a)
Europese Gemeenschap
Finland
Frankrijk
Griekenland
Hongarije
Ierland
Italië
Japan
Letland a)
Litouwen a)
Luxemburg
Nederland
Nieuw-Zeeland
Noorwegen
Oekraïne a)

a) Landen die een overgang naar een markteconomie doormaken.

Lituanie a/
 Luxembourg
 Norvège
 Nouvelle-Zélande
 Pays-Bas
 Pologne a/
 Portugal
 Roumanie a/
 Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord
 Suède
 Suisse
 Tchécoslovaquie a/
 Turquie
 Ukraine a/

ANNEXE II

Allemagne
 Australie
 Autriche
 Belgique
 Canada
 Communauté européenne
 Danemark
 Espagne
 États-Unis d'Amérique
 Finlande
 France
 Grèce
 Irlande
 Islande
 Italie
 Japon
 Luxembourg
 Norvège
 Nouvelle-Zélande
 Pays-Bas
 Portugal
 Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord
 Suède
 Suisse
 Turquie

Oostenrijk
 Polen a)
 Portugal
 Roemenië a)
 Russische Federatie a)
 Spanje
 Tsjecho-Slawakije a)
 Turkije
 Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland
 Verenigde Staten van Amerika
 Wit-Rusland a)
 IJsland
 Zweden
 Zwitserland

BIJLAGE II

Australië
 België
 Canada
 Denemarken
 Duitsland
 Europese Gemeenschap
 Finland
 Frankrijk
 Griekenland
 Ierland
 IJsland
 Italië
 Japan
 Luxemburg
 Nederland
 Nieuw-Zeeland
 Noorwegen
 Oostenrijk
 Portugal
 Spanje
 Turkije
 Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland
 Verenigde Staten van Amerika
 Zweden
 Zwitserland